І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 240. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 28-го ГРУДНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 28, 1966 No. 240. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 27-го грудня, 1966

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПЛЯНУЄ на Конференції Президентів Американських Держав приспішити регіональні економічні об'єднання латино - американських держав. Ця Конференція має відбутися в половині квітня у туристичній місцевості Пунта дель Есте в Уругваю. Президент Чіле та кілька інших президентів плянують в найближчих місяцях відвідати Вашингтон, і президент Джансон зможе віддати державну візиту під час побуту в Уругваю в квітні 1967. На цій Конференції мають обговорити справу зменшення зброєнь, економічне об'єднання, проблему освіти та рільничі реформи.

РЕСПУБЛІКАНЦІ Є ЗА ТАКИЙ ПЛЯН, щоби на продукцію протиракитної зброї жертвувати один більйон долярів, хоча вони в заложенні виступають проти збільшування федерального бюджету. Джералд Р. Форд, провідник республіканців в Палаті Репрезентантів, сказав, що треба розбудувати оборонну систему ЗДА, не дивлячися на те, що протиракетна зброя мала би коштувати навіть коло $ 35 більйонів. Цю суму треба би розкласти на 6 до 7 років. Форд пригадав про повідомлення американської розвідки, що СССР уже розставляє протиракетну зброю довкола Москви. „Мені здається, що ми є позаду СССР", завважив Форд, тому не можна відкладати цієї справи, бо важко буде наздігнати і випередити СССР у цій ділянці оборони.

ГУБЕРНАТОР ПОРТО РІКО підписав закон про те, що громадяни Порто Ріко 23-го липня 1967-го року в плебісциті вирішать долю свого острова. Це буде перша нагода, коли 2,500.000 мешканців цього острова матимуть змогу голосувати в справі своїх поглядів на їхдолю. Порто Ріко від 1898-го року, це значить, від дати виграної війни з Еспанією, належить до ЗДА. Порторіканці зможуть голосувати або за те, щоб затримати теперішній статус т. зв. комонвелту, або зможуть домагатися повної самостійности, або стати 51-им стейтом ЗДА. Ті, що бажали б, щоб Порто Ріко було стейтом ЗДА, кажуть, що статус комонвелту — це замаскований колоніялізм. Прихильники комонвелту домагаються для острова більших самостійницьких прав.

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР СПОДІВАЄТЬСЯ, що до 1-го липня 1967-го, коли відзначатимуть 100-річчя Канади, вона матиме свій новий офіційний гимн, який зачинається від слів „О, Канада". Слова цього гимну є давні, бо вони відомі ще з 1880-го року, коли цей вірш був патріотичним маршом під час французько - канадійського Культурного Конґресу. Але до цієї мелодії складені англійські слова не покриваються з французьким текстом. Парляментарна Комісія має узгіднити справу мелодії і тексту цього гимну в обидвох мовах: англійській і французькій. Королівським гимном має залишитися і надалі „Боже, спаси Королеву".

ВБИВНИК ЛІ ГАРВІ ОСВАЛДА ДЖЕК РУБІ перед смертю хоче переконати світ в тому, що при вбивстві не було жадної змови, і вбивника президента Джана Ф. Кеннеді вбив він сам — Джек Рубі. Рубі не здужає на пістряка, і лікарі ствердили, що немає надії, щоб він міг видужати з цієї недуги. Брат Рубі Еарл заявив, що бажанням оскарженого є довести всіми можливими засобами, що не було жадної змови на життя президента Кеннеді. Конґресмен республіканець із Лонґ Айленду Джан В. Вайдлер домагається, щоб відбулося переслухання в Конґресі в справі Звіту Комісії Воррена про вбивство Кеннеді.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ЗАЯВИВ, що у вересні 1967 р. зійдеться у Римі Синод Єпископів, який вирішить справу колективної адміністрації в Католицькій Церкві, про яку говорив декрет Другого Ватиканського Собору „Про Церкву". Синод Єпископів засідатиме від 29 вересня до 24 жовтня 1967 „і довше, якщо буде потрібно". Члени Синоду Єпископів будуть обрані, а не призначені.

ЙОРДАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ПЕРЕВІВ реорганізацію уряду. Прем'єром залишився Васфі аль Талл, але звільнено зовсім міністра закордонних справ Авраама Зуайтера, який репрезентував Йорданію на недавній конференції Арабської Ліґи і погодився на прийняття до Йорданії військ Іраку та Савді Арабії. На його місце прийшов професійний дипломат Абделлах Саллях, який працював був в Об'єднаних Націях. Міністром внутрішніх справ став Васфі Мріза, з маркою твердої й енерґійної людини, що приборкає всякі інтриґи проти короля.

ПОЛЬСЬКИЙ КАРДИНАЛ СТЕФАН ВИШИНСЬКИЙ ЗАЯВИВ, що коли йдеться про виховання майбутніх священиків, то не може бути компромісу між Церквою і урядом: це виховання залежить виключно від Церкви, „а не від держави, партії, ані поліції". Таким чином він заповів боротьбу проти розпорядку уряду про закриття 4-ох польських духовних семінарій внаслідку відмови допустити світських інспекторів.

СОВЄТСЬКА „ЛУНА 13" ОСІЛА НА МІСЯЦІ в суботу 24 грудня ц. р., не пошкодившись — твердить совєтський комунікат. Це вже вдруге вдалося совєтським космічним кораблям „м'яко осісти" на репавій поверхні Місяця. Поза тим, Совєти нічого не сказали про розміри і тягар Луни 13 і про інструменти, в які вона вивінована.

У ФРАНЦІЇ ПРОГОЛОШЕНО перед Різдвом амнестію, за якою вийшов на волю, між іншими в'язнями, також колишній генераль Морріс ля Шалль, засуджений у 1961 році на 15 років в'язниці за військовий бунт в Альжирі проги центрального уряду Франції. Ля Шалль пересидів одну третину тієї кари. 33 інші політичні в'язні у Франції дістали або повне скасування дальшої кари, або значне зменшення її.

В ІНДОНЕЗІЇ ВІЙСЬКОВИЙ ТРИБУНАЛ ЗАСУДИВ на смерть колишнього маршала летунства Омара Джані за його ролю у невдачному державному замаху з 30 вересня 1965, в якому проте змовники вбили шістьох видатних генералів. На тій розправі виявилось, що президент Сукарно відіграв у тій змові дуже підозрілу і дволичну ролю: він був тоді у летунській кватирі маршала Джані, знав про змову і дістав повідомлення про вбивство генералів змовниками. Припускають, що та розправа наблизила час, коли противники Сукарна вважатимуть, що вже можна буде арештувати його, чи цілком позбавити навіть титулярної влади.

Президент вітає тих, що проливають свою кров в обороні волі

Президент Джансон на Свят-вечір вітав поранених вояків, які приїхали з В'єтнаму. Президент полетів із дружиною та старшою донькою Линдою до Сан Антоніо, Тексас, куди надлетів літак із 20 пацієнтами з В'єтнаму. Ці поранені вояки прибули до шпиталів в Тексасі на лікування. Президент привітав їх на американській землі поданням руки та розмовляв з ними кілька мінут. Після 30 мінут Президент відлетів на фарму, де в товаристві найближчої родини відзначив свято Христового Різдва. Крім Президента були присутні його дружина, молодша донька з чоловіком, старша донька Линда й її компаньйон актор Гемілтон, брат пані Джансон з дружиною А. Дж. Тейлор, кузинка Президента пані О. Вейлі та пані Джессі Гонтер — кураторка дому, в якому Президент жив юнаком.

Президент і пані Джансон та їх старша донька Линда вітають на військовому летовищі в Бірмінґемі, Ала., групу ранених вояків з В'єтнаму, що приїхали додому на ліку-вання.

Негайно після Різдвяного перемир'я у В'єтнамі відновились воєнні дії

Сайґон. — Негайно після 48-годинного Різдвяного перемир'я у В'єтнамі розпалилися знову з давньою натугою воєнні дії. Само перемир'я було неспокійне, при зберіганні повної бойової готовости американських, південно-в'єтнамських і аліянтських збройних сил. Особливо було велике напруження безпосередньо перед початком перемир'я, бо не була виключена можливість, що комуністи поведуть тоді несподівано велику атаку, щоб осягнути якісь поважніші користі, з тим, що аліянти не мали б можливости перевести вже протинаступу. Американські й південнов'єтнамські військові власті закидають комуністам, що вони порушили перемир'я у 122-ох окремих „інцидентах", в яких убито 17 комуністів. Так само підпільна комуністична радіостанція оскаржувала американців, що вони б багатьох випадках порушували перемир'я. Однак американські власті про це стверджують маловажність отих „інцидентів", мабуть тому, щоб не не перешкоджувати новорічному перемир'ю і ще третьому, в лютому, на буддистський Новий Рік. Під час отого Різдвяного перемир'я сталася велика катастрофа американського вантажного літака, який в саму неділю 25 грудня ц. р.р. обнижили лет, щоб приземлитись на віддаленому за дві милі летовищі в Данґай, під час сильного дощу і мряки, зачепив об дахи поблизького села і врізався в те село, вбивши 103-125 цивільних осіб та чотирьох членів залоги. З інших подій що стосуються В'єтнамської війни — американські власті признали, що яких 10 днів тому американські літаки помилково збомбардували також цивільну дільницю в столиці Північного В'єтнаму Ганою.

Уряд обмірковує компромісовий плян в справі протиракетної зброї

Вашинґтон. — З урядових кол повідомляють, що Уряд президента Джансона нараджується над компромісовим пляном в справі продукції протиракетних ракет „Ніке-Х". Цей урядовий плян мав би заспокоїти тих, які є за те, щоб продукувати протиракетну зброю, і тих, які є проти цього. Згідно з цим компромісовим урядовим пляном мали б частинно продукувати ракети „Ніке-Х", призначивши на цю ціль незначні суми в новому бюджеті, і одночасно переговорювати з СССР в справі того, щоб, покищо, „заморозити" проєкт продукції на більшу скалю протиракетної зброї. Конґрес був призначив на протикаретну зброю $153,500,000 в цьому фінансовому році, і цю суму мали б видати на продукцію електронічних частин до ракет „Ніке-Х". Уряд досі не видав цих мільйонів, бо не просив про них. Але Уряд видав був більше як $400 мільйонів на поліпшення продукції цих ракет.

ВСЯ КОЛЯДА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ!

Українці Америки!

Вітаємо Вас з Різдвом Христовим і Новим Роком та бажаємо Вам щастя, здоров'я та успіхів у житті.

Пересилаючи це наше традиційне побажання, звертаємося до Вас з закликом: в цей різдвяний час не забуваймо про наших земляків, які потребують допомоги, — **зложім щедру коляду на допомогові цілі Злученого Українського Американського Допомогового Комітету!**

Впродовж свого 20-літнього існування ЗУАДК проводив велику допомогову акцію. ЗУАДК переселив багато тисяч наших земляків до нових країн поселення. Цим спричинився ЗУАДК до сконцентрування нашої еміґрації в ЗДА та в інших країнах, де наші поселенці змогли не тільки добре улаштуватись, але і почати нове, творче громадське життя. Діяльність ЗУАДКомітету завжди була широко закроєна. ЗУАДК постійно давав правну, моральну та матеріяльну допомогу українцям в потребі.

ЗУАДК це гуманітарна установа, єдина в тім роді визнана американським урядом і всіма урядами вільного світу та має велике признання серед інших міжнародних допомогових організацій.

Свою місію ЗУАДК виконував головно завдяки зрозумінню українських громадян в Америці та надіється на їх повну підтримку в майбутньому.

ЗУАДК на самім початку свого існування створив Европейське Представництво, яке завжди є в дії. З ходом часу і потреби нашої еміґрації міняються, але вони існують і їх завжди є багато. Тому то наше Представництво завжди достосовується до вимог часу і старається проводити свою допомогову діяльність в тих ділянках, в яких в даному часі відчувається найбільша потреба. Останніми часами Представництво допомагає родинам та самітним старшим людям оформлюватись правно на постійний побут в Німеччині та в отриманні праці чи пенсії та мешкання. Наше Представництво допомогло багатьом виїхати до ЗДА, поборюючи нераз, здавалося б, безвихідні перешкоди для виїзду. Окрему акцію веде наше Представництво в допомозі отримання воєнних відшкодувань. Діяльність його є широка. Та для утримання його і для уможливлення йому проводити цю діяльність потрібні фонди. Ми віримо, що при зрозумінні та жертвенності нашого громадянства ми будемо ці фонди мати.

Цього року ЗУАДК має великий осяг — закуплено ДІМ ДЛЯ СТАРШИХ ВІКОМ ГРОМАДЯН! Пекуча потреба такого дому відчувалася вже давно. Тому факт набуття такого дому заслуговує на особливу увагу. Великою полегшею для наших самітних громадян буде можливість замешкати в своєму українському домі, де вони матимуть відповідну опіку та вигоду і при тім зможуть ще працювати для добра нашої громади.

Та безумовно, закуп цього дому вимагає покриття великих коштів. Ще залишилася велика сума до сплати. Тому звертаємося з проханням до Громадянства та Організацій скласти окремі щедрі пожертви на ціль сплати цього дому. Надіємось, що при щирім відгуку на цей заклик ми цей дім внедовзі сплатимо.

Перед ЗУАДКомітетом є ще інші важні завдання в ділянці допомоги. На цю допомогу чекають наші земляки в потребі.

Щоб ці всі завдання та зобов'язання здійснити, треба постійної фінансової піддержки від українського громадянства. Тому звертаємося до Вас із закликом **скласти свою щедру Коляду на допомоговий фонд ЗУАДКомітету.**

Всі пожертви просимо слати на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 Old York Road Philadelphia, Pa. 19141

Всі пожертви на ЗУАДК звільнені від державного прибуткового податку.

Христос Родився!

Дирекційна Рада
Злученого Українського Американського
Допомогового Комітету

Тисячі вірних знову паломничали до Вифлеєму на свято Різдва

Вифлеєм. — Не зважаючи на недавній гострий конфлікт між Ізраїлем і Йорданією, коли- то Ізраїль перевів пляновий військовий наїзд на прикордонне йорданське містечно у відплату за арабські терористичні випади проти Ізраїлю, у цілій арабсько-ізраїльській прикордонній смузі царив в Різдвяному періоді повний спокій. З ізраїльської частини Єрусалиму знову переходили на йорданську частину того міста тисячі паломників до Вифлеєму. Спершу появилась була вістка, що Йорданія заборонила вступ на її територію ізраїльських католиків, але — мабуть — ту заборону або відкликано, або її не дуже строго придержувались. Сам Вифлеєм, що лежить на йорданській території, був під сильною охороною йорданського Леґіону, себто державнго війська. Так само при вході до церковці Різдва Христового, побудованій на місці, де — за переказом — мала стояти стайня, в якій народився Христос, стояла йорданська військова сторожа. Святочну Богослужбу відправив римо-католицький патріярх Єрусалиму монсіньйор Альберто Ґорі. Обабіч процесії їхали кіннотники Арабського Ліґіону. Православні й греко-католицькі Богослужби будуть відправлені там же 7 і 8 січня 1967 р.

Велика частина українських католицьких парафій у ЗДА відзначили Різдво за новим календарем

Велика частина українських католицьких парафій відзначала цьогорічні свята Різдва Христового за новим календарним стилем 24-26 грудня. Деякі католицькі парафії, включно із великою парафією св. Юра в Ню Йорку, , та православні приготовляються до цих свят за старим календарем 6-8 січня 1967. Східні стейти Америки в навечеря Різдва Христового за новим календарем покрила груба верства білого снігу, що в великій мірі припинила звичайний в цьому святочному сезоні автомобільний рух. Церкви, як і в минулих роках, були переповнені вірними.

У Ню Йорку відбувся окремий вечір на вшанування Романа Купчинського

Ню Йорк. — Спілка Українських Журналістів Америки (СУЖА), уладила в п'ятницю 23 грудня ц. р. у залі Літературно - мистецького Клюбу окремий вечір для вшанування останнього голови Товариства Письменників і Журналістів ім. Івана Франка (ТОПІЖ) у Львові та колишнього голови СУЖА, видатного письменника, поета, журналіста, та автора кількадесяти стрілецьких пісень, старшини Українських Січових Стрільців, Романа Купчинського. Вечір відкрив у неприявності недужого голови Клюбу Бориса Ржепецького — інж. І. Жуковський коротким вступним словом, після чого вечером проводив секретар Управи СУЖА д-р Роман Криштальський. Ів. Кедрин відчитав короткий нарис про Купчинського, як журналіста і, передусім, фейлетоніста під відомим псевдонімом Галактіон Чіпка, на тлі спільної праці у львівському „Ділі". Іван Керницький (Ікер) говорив про Купчинського, як свого „хрестного батька", який відкрив його талант і увів в літературу та постійну журналістичну працю. Микола Понеділок відчитав оповідання - спомин, як він уперше познайомився з творчістю Купчинського, як автора пісень, що мали переломове значення для освідомлювання молоді в революційних часах в Україні. Артист С.Крижанівський відчитав чотири фейлетони Галактіона Чіпки з давніх років, а пані Ізабела Орловська відспівала, при фортепіяновому супроводі Марії Цісик, кілька стрілецьких пісень із словами і музикою Романа Купчинського. Наприкінці, так мовити, офіційної частини вечора, ред. Антін Драган вручив із коротким словом Романові Купчинському грамоту почесного голови СУЖА. Роман Купчинський говорив про власну творчість і дякував аранжерам, виконавцям і гостям. Після того, за спільним столом, відбулася за часм гутірка, під час якої д-р Р. Криштальський відчитав численні привіти, які наспіли листовно, та виголошено деякі привіти усно. Заля ЛМКлюбу була вщерть

Президент Джансон відмовляється зайняти становище в справі книжки Менчестера

Остін, Тексас. — Секретар Білого Дому заявив, що Президент Джансон не занимав жадного становища в справі книжки Вілліяма Менчестера і заборонив своїм помічникам складати які-небудь заяви в цій справі. Секретар Білого Дому сказав, що Президент не давав нікому інтервю в цій справі, і тому те, що появилося в журанлі „Нюзвік" не відповідає правді. Переговори в справі тексту Книжки Менчестера „Смерть Президента", яку має видати Видавництво Гарпера, припинені тому, що автор занедужав на легке запалення і перебуває в шпиталі в Міддел-тавні в Коннектикаті. Текст частини цієї книжки, яку має друкувати журнал „Лук" уже узгіднений із представниками родини Кеннеді.

РОМАН ГОЛІЯН, ЖУРНАЛІСТ І ВИДАВЕЦЬ, ПОМЕР У ФРАНЦІЇ

Париж. — В суботу, 17-го грудня, в місті Понтуаз у Франції, помер на 67-му році життя один з видатніших українських журналістів, видавець і редактор відомого львівського тижневика „Неділя", співробітник „Діла" і „Часу" перед другою світовою війною та „Свободи" після війни, сл. п. Роман Голіян.

Микола Задорецький, видатний союзовий діяч, помер у Клівленді

Клівленд, Огайо (Д.Ш.). — В понеділок, 26-го грудня, тут помер сл. п. Микола Задорецький, один з найактивніших та найбільш заслужених діячів-піонерів Українського Народного Союзу. Був організатором і першим предсідником 334-го Відділу УНС. Т-ва ім. Івана Франка, що його з дворічною перервою очолював аж до своєї смерти. Був заступником голови Окружного Комітету Відділів УНСоюзу впродовж останніх 12 років та делеґатом на кілька конвенцій УНС. Похорон відбудеться в п'ятницю, 30-го грудня, з похоронного заведення Колодія до церкви і на цвинтар св. Петра і Павла.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Кара за наївність

Закінчивши військову службу в Західній Німеччині, два американські летуни - парашутисти, приятелі Креддок Джілмор 24-ох і Бюл Рей Вортгем 25 років, вирішили зробити собі „ґуд тайм" — в Совєтському Союзі. Поїхали туди власним автом. А коли вже мали вертатися, то один із них вирішив узяти собі з готелю в Москві „на пам'ятку", як „сувенір", металеву фігурку ведмедика. Поклав її в баґажник, і обидва поїхали через Ленінґрад в сторону Фінляндії. У Ленінґраді на вулиці приступив до них якийсь тип, питаючи, чи не мають на продаж долярів, за вищим курсом, як офіційний. З газет невідомо, на яку саме суму продали вони тому типові доляри, на 55 чи 75, один із них пізніше признався, що лише на 20. На кордоні Фінляндії совєтська сторожа знайшла в баґажнику туристів ведмедика, і до того ж вони не могли вирахуватися з бракуючих долярів. Вони, мабуть, не знали, що Совєтський Союз — єдина у світі країна, де при в'їзді записують, скільки хто має грошей, а при виїзді вимагають докладного з них розрахунку. Зрештою, у даному випадку отим „випадковим" покупцем долярів на вулиці Ленінґраду був, з усією вірогідністю, підісланий провокатор. Обох американців арештували. Це було 1 жовтня ц. р., а судова розправа відбулася 21 грудня. Бюл Рей Вортгем пересидів у слідчій в'язниці 80 днів, при чому 70 днів, як „важкий злочинець", в ізольованій камері, а Креддока Джілмора, до якого приїхав батько, заможний американський адвокат, звільнили через місяць тимчасово, до дня розправи, за високою кавцією. На розправі нещасного аматора металевих ведмедиків засудили на три роки важких робіт в одному з совєтських кацетів і на 1.000 рублів грошової кари (1.111 дол.), а другого — тільки на грошову кару в цій же сумі. Водночас сконфісковано їхнє авто. Креддок Джілмор від'їхав із своїм батьком до Америки, а Бюл Рей Вортгем чекає ще на наслідки відклику до Верховного Совєту. Внаслідок гострої реакції американської амбасади та заяви державного секретаря Діна Раска, совєтські верховоди будуть тепер, мабуть, радитися, чи варто наражати на важку пробу туристику з Америки, на якій большевикам дуже залежить (валюта!), чи треба, щоб „американські імперіялісти" остаточно переконались, що таке законодавство в царстві соціялізму, тим паче, що йдеться тут про — парашутиста.

Ось так провели „ґуд тайм" два молоді американці, які впали жертвою незнання совєтських порядків і Совєтського Союзу, про який велика більшість американського загалу думає, що це країна „іншої соціяльно - економічної системи", з якою, зрештою, Америка має „культурні контакти", торговельні взаємини і „мирно співіснує", не зважаючи на лайливу протиамериканську пропаґанду, потрібну совєтському урядові на внутрішній комуністичний ринок. Загал американського громадянства по нинішній день не здає собі справи, що СССР — це реакційна поліційна держава, яка не визнає прийнятих у всьому культурному світі критеріїв у відношенні до людини, — що це тюрма народів із варварською системою правління, спертого на брехні, провокації і насильстві. Очевидно, не можна схвалювати звички багатьох американців брати собі з готелів і мотелів „сувеніри", — таку звичку, як відомо, виявляють навіть деякі американські гості, що приїздять з провінційних місцевостей до готелів Ню Йорку чи Вашинґтону з такими міжнародної слави назвами, як „Валдорф Асторія", „Плаза", „Шератон" чи „Мейфлавер", і адміністрація готелів наперед „відраховує" певне число рушників і попільничок з готелевою фірмою, що їх ці заможні гості забирають собі як „сувеніри". Не можна схвалювати такої звички, але й напевно ні в одній культурній державі світу не придумали такої кари за „крадіж" ведмедика, як три роки важких робіт у кацеті, як гривна 1.111 дол., — 80-денна в'язниця і авто — за продаж півсотні долярів на вулиці, а не в банку. До речі, того ведмедика совєтські „експерти" визнали за „музейну цінність" вартости 300 рублів (333 доляри), хоч за газетними вістками — таку олов'яну побронзовану фігурку, вагою 45 фунтів можна купити в будь-котрій американській крамниці сувенірів за центи.

Якщо Рей Вортгем вийде з тієї халепи живим, то він матиме щастя, бож кілька місяців тому іншого американського туриста, 19-річного студента Нюкомба Мотта, якого засудили в тому самому Ленінґраді на півтора року кацету за те, що необережно переступив кордон у північній Норвегії і зараз сам зголосився до совєтської кордонної сторожі, — вбили у поїзді, що ним перевозили його до кацету. Ліберальна американська преса напевно й тепер легковажно поставиться до цієї останньої історії. Вона й надалі буде захоплюватися технологічними осягами большевиків і нехтуватиме правдою про правдиву російську колоніяльну імперію, замість перестерігати своїх читачів, щоб не шукали собі в отій червоній імперії „ґуд тайму".

М. Ценівський

НЕ ПОРІВНЮЙМО КРУТІВ ІЗ ТЕРМОПІЛЯМИ

I

Ще у школі вчили нас, які то герої були спартанці. Ми звикли дивитися на них як на приклад для наслідування. Ще в краю та й тепер в Америці й інших країнах, де опинилися після другої світової війни наші люди, часописи, з нагоди роковин Крут, порівнюють наших юнаків - крутянців із спартанцями, що згинули у термопільському просмику.

Таке порівнювання не зовсім правильне. Наші юнаки під Крутами погинули самітні, без помочі. В бою під Плятеєю кожний спартанський вояк мав із собою сім невільників - гельотів. Тож кожного спартанця можна порівняти із середньовічним лицарем, який теж водив за собою в бої своїх невільників, з тією різницею, що воював як верхівець.

Ще перед війною попав був мені в руки німецький журнал із статтею, автор якої доказував, що під Термопілями було 2,100 — якщо не більше — вояків, бо кожний спартанець мав по сім гельотів. Одначе, спартанці гельотів - невільників не рахували. Тут знову виринає питання, чи гельоти були такі дурні, щоб гинути за своїх гнобителів, чи масово перейшли до персів, як на початку другої світової війни червоноармійці тисячами й тисячами добровільно переходили на гітлерівський бік.

Хто знає, як на ділі було з Ефіяльтом? Чи він вказав персам стежину за золото, чи з ненависти до свого пана, вівці якого пас? Може йому вже надто надокучило „щасливе" життя у свого власника? З історії знаємо, що всі спартанські воїни-вельможі були власниками великих земельних посілостей.

Які на ділі були Спарта та спартанці, можна довідатися з цікавої книжки "The Glory that was Greece" L.C. Stobart and R.J. Hopper, Hawthorn Books, Inc., New York, 1964.

У звичайному понятті під словом „Спарта" треба розуміти аристократію. Громадяни Спарти, спартіяти, як вони себе звали, були меншістю, що складалася з самої шляхти. Жили вони озброєні й завжди на сторожі серед величезної більшости гельотів - невільників. Ці гельоти кровно були споріднені з сусіднім населенням Месенії й Аркадії, тобто були, сказати б, старим покладом населення, що говорило грецькою мовою. Коли б їм дано можливість, вони, без сумніву, виявили б так багато інтеліґенції та мистецького смаку, як і їхні предки. Але спартанська меншість гнобила і експлуатувала їх так немилосердно, як тепер комуністична верхівка гнобить величезну більшість населення, переважно селян, обернених у рабів - колгоспників.

Спартанці мали дуже добре зорганізовану таємну поліцію, як в СССР — НКВД, що змінило тепер свою назву на КҐБ. Ця спартанська таємна поліція ліквідувала кожного гельота, який завдяки своїм здібностям міг би вибитися на щось краще, ніж раб.

Між цими двома клясами панів і невільників була ще посередня верства, т. зв. періойків - сусідів. Періойки, найправдоподібніше, були нащадками дорійських завойовників, яких пізніше завоювали спартанці. З періойками спартанці не обходилися так жорстоко, як це робили з гельотами. Періойки не мали ніяких політичних і громадянських прав, вони жили переважно по селах і на морському побережжі. Серед них було чимало моряків, хліборобів, ремісників. А що Ляконія, тобто „Спарта" в ширшому розумінні, місто Спарта було столицею Ляконії — не займалася торгівлею, не мала торгівців, то користувалася в торговельних справах періойськими людьми. Періойки були, мабуть, задоволені зі своєї долі, зрештою історія про них знає дуже мало.

Спарта, єдине не оточене валами місто в Греції, стояло над рікою Евротасом, під горою Тайґет, і мешкав у ньому малий гурт, кліка лицарів із своїми невільниками. Спартанці вірили, що їхні щити заступлять міські вали. Це були горді військовики, тупо думаючі, які гнобили всіх, що були під ними або довкола них.

Між собою спартанці жили зовсім по - комуністичному. Обідали при спільних столах, і кожний стіл можна було назвати клюбом, що мав право приймати й виключати своїх членів. Така система зовсім виключала рідний дім і родинне життя.

Завдяки своїй войовничості спартанці підбили своїх месенських сусідів у двох довших війнах, а пізніше ступнево поширювали свою владу на ввесь Пельопонез.

Серед спартанців з давніх часів кружляла приповідка: „Спарта впаде через те, що любить багатство й ніщо інше!" Вони були захланними людьми, і власне з цієї причини з кінцем VII століття перед Різдвом Христовим, коли в Греції стали вживати карбованих грошей, Спарта заборонила вводити ті гроші, бо торгівля, мовляв, опоганює войовничий дух її громадян. Спартанці не мали карбованих грошей аж до III століття, а замість них користувались невигідними металевими штабами. Коли б спартанець захотів, скажімо для прикладу, виміняти такі штаби за нинішніх три англійські фунти, він мусів би привезти цілий віз штаб.

Як уже згадано, кожний спартанець мав земельну посілість і невільників, які управляли землю, а молоді спартанці проводили час на ловах і забавах. Це пізніша видумка, нібито кожна земельна посілість у Спарті була однакової величини.

(Закінчення буде)

Д-р Володимир Боднар

ФУНТ ШТЕРЛІНҐІВ І МІЖНАРОДНА ГОСПОДАРСЬКА СИТУАЦІЯ

Стабільна валюта держави є покажчиком її здорової економіки. Вже кілька років Англійський Державний Банк старається всякими можливими способами задержати паритет фунта стерлінґів до американського доляра у відношенні $2.80. Критичним роком був 1964-ий. Від того року по теперішній час Англійський Державний Банк рятує відношення фунта до іншої валюти власними фінансами, а також фінансами З'єднаних Держав Америки, Міжнародного Монетарного Фонду і іншими позиками в сумі 3-ох більйонів долярів.

На вутрішньому ринку економіку Британії оздоровлюють, а тим самим скріплюють паритет фунта дефляційними та іншими засобами, як скорочення кредитів, обмеження вивозу капіталу і імпорту при фаворизуванні експорту, підвищення податків, обниження державних видатків і т. д. Але, не зважаючи на все це, господарська диспропорція поглиблюється в некористь англійського фунта.

Як відомо, у світовій дійсності різні сектори господарського життя тісно в'яжуться між собою і доповнюють один одного, так що захитання паритету фунта до доляра в монетарній площині матиме неґативні наслідки в торговельному та платничому балянсах не лише даної, але й інших країн, що базують свою валюту на цьому паритеті.

Фунт і доляр — це, подібно як золото, міжнародна база для різних країн світу і їх торговельних взаємин. Імпорт Англії стоїть у фактичній диспропорції до власної продукції та експорту і тим самим неґативно впливає на торговельний і платничий балянси. Неґативний платничий балянс — це відплив власної валюти і золота. Крім цього державні видатки Англії побільшуються, що також у великій мірі впливає на неґативний балянс і економіку. На щастя, закордонні фонди, передусім ЗДА, не звертається, і ЗДА, розуміючи критичний стан англійського фунта, старається в загальному і у власному інтересі зберігати його стабільність. Як довго і в якому маштабі закордонні фонди, а зокрема ЗДА, закріплюватимуть паритет фунта — невідомо.

Інтернаціональний Монетарний Фонд також розуміє вагу справи і, йдучи на поступки, продовжує платність позик і інвестицій у Британії. В міжнародній торговельній констеляції Західня Німеччина форсує свій експорт і позитивний торговельний балянс, конкуруючи і випихаючи не тільки з европейського, а й світового ринків збуту Британію та інші країни на дальші місця.

Фактом є, що паритет фунта до доляра абсолютно зависокий. Насувається питання: чи зниження його, скажім, до $2.52 за фунт не принесе з собою неґативних господарських і політичних наслідків в Британії й в цілому світі.

Деякі американські економісти пропонують „розлюзнити" паритет фунта, тобто пустити його „плавати", не підтримуючи своїми і закордонними фондами. Тоді, кажуть вони, цей паритет знайде свій природний рівень та еквілібріюм у міжнародній констеляції. Але є побоювання, що внаслідок такого „плавання" стан фунта занадто обнизиться з усіма неґативними господарськими та інфляційними наслідками в Британії і світі.

Інші економісти пропонують девальвацію фунта до 5 чи навіть до 10-15%. Девальвація, тобто обниження відношення фунта до золота, найбільше фаворизована метода його санації. При 10-15% девальвації англійський експорт повинен помітно збільшитися без значних неґативних наслідків для партнерів. При 5% девальвації ледве чи експорт збільшиться, і це замале обниження, щоб посилити торговельний баланс Британії.

В кожному разі, стабілізація і оздоровлення фунта — справа пекуча, і то не тільки для Британії, але також для ЗДА і всього вільного світу. Захитання паритету і стабілізації фунта може відбитися неґативно і на стабільності доляра з усіма наслідками не тільки господарського, але також і соціяльно - політичного характеру.

У висновку можемо сказати, що кризи і депресія 1930-их років вже не повторяться, бо економісти вільного світу докладають всіх зусиль і вживають усіх заходів, щоб оздоровлювати неґативні прояви в господарському розвитку. При вільній, хоч частинно реґляментованій та контрольованій економіці світу, всякі неґативні прояви своєчасно аналізуються, щоб не допустити до їх ускладнення.

„ЯК ПРАВИЛЬНО І ЧЕСНО ПРОЖИТИ ЖИТТЯ"...

Під такою рубрикою „Молодь України" з 30 листопада друкує листи молодих читачів. Один з них — Л. Прядко, на це питання відповів: „Треба жити за моральним кодексом будівника комунізму". Але, як видно, життя в Україні під московсько - большевицьким „моральним кодексом" саме розбиває ці ілюзії, то Л. Прядко з сумнівом запитує:

— Та чи задовольнить ця відповідь молоду людину, яка, вступаючи в життя, ще зустрічається з бездушністю, кар'єризмом, дармоїдством, набожністю?

Як ілюстрацію Л. Прядко подає: „Недавно я був на судовому процесі групи керівників - релігійників (он які режимні суди тепер відбуваються в Україні! — Ред.). Мене найбільше вразило те, що з п'яти підсудних троє — молоді люди з вищою освітою. Є молодь і серед членів громади".

Черства дійсність в Україні під московсько - большевицькою займанщиною, але українська молодь сама шукає стежок, як правильно і чесно прожити життя.

„ОЙ, ЩО Ж ТО ЗА ШУМ УЧИНИВСЯ?!"

(Замість фейлетону)

Шумить, гуде наша українська спільнота в Америці та в Канаді. Українська преса заповнена всякими матеріялами, і то на свій лад, із життя „українців у діяспорі" (ще досі ніхто з наших учених не проаналізував цих слів: „українець - діяспорник"), б'є на сполох з приводу всяких конвенцій та з'їздів, навіть ухвалює кодекс етики українського журналіста.

А я спитаю: в ім'я чого те все?! Чи аж так зле з нами?! Пощо той шум, той крик з приводу IX Конґресу УККА, пощо той крик із приводу культобміну або цей, так би мовити, інцидент, спір між поодинокими відламами наших „діяспорників"? Чи це вся наша спільнота тут, в Америці або в Канаді?! Або культобмін?! Це наша українська справа, це ми заініціювали його чи американський уряд?! Що це все має обходити українську спільноту?!

**

Подала „Радянська Україна" з Києва, що 22-го жовтня цього року в Карпатах та у Прикарпатті були сильні громовиці в супроводі дощів та злив.

Громовиці у місяці жовтні в нас удома — рідкісне явище. І хай мені вияснять наші вчені, всі ті знавці української „діяспори" тут, в Америці чи в Канаді, що вони думають про це. На жаль, замість вияснити причини такого явища, — вони годують нас усякими недоліками в УККА, б'ються, як той Дон Кіхот з вітряками, із „культобміном", засідають за круглим столом у Ню Йорку та радять, слухають, сперечаються, а потім це все на папір виписують до широкого відома нашої спільноти. І чи не шкода їм паперу?!

А чи цікавить все це пересічного українця? Чи невідомо тим усім нашим журналістам і публіцистам, що більшість їхніх статтей відходить до „ґарбічу"?! То нащо ж здався їхній мозольний труд? Хіба для майбутнього історика! Бо те, на що вони розраховують, розминається з їхніми цілями.

В Америці і в Канаді 25 відсотків українців ще читають нашу пресу. А решта де?! Молодь у переважаючій більшості тими всіми писаннячками не цікавиться, вона живе своїм життям, і з тої дороги, на яку вийшла, ніхто її не заверне. Її зовсім не обходить, що на IX Конґресі УККА якась там фракція не взяла участи. Її не обходять всілякі заяви, перестороги провідників „діяспори", щоб не ходила вона на ніякі „зустрічі", коли бачить галасливі оголошення в американській і також в українській пресі, що ось виступить Вірський із своїм ансамблем. Раз дав на це згоду американський уряд — все в порядку.

Натомість нашу молодь дуже зацікавило б, коли б вона довідалася, що совєтські органи безпеки арештували групу наших хлопців і дівчат у селі Ворохті, колись Станиславівської, а тепер Івано - Франківської области, за те, що на посвяченні пам'ятника Великому Каменяреві, Івану Франкові, заспівала його гимн: „Не пора, не пора, москалеві, ляхові служить". А ці наші хлопці й дівчата здебільша народилися вже після війни.

Щось негаразд із тою червоною Україною, що аж треба арештувати молодь.

А тепер вертаючись до громовиць і злив у горах Карпатах та в Прикарпатті у кінцевих днях місяця жовтня. Старі люди казали, що відколи вони живуть на світі, такого там не траплялось. Кінець жовтня у Карпатах — це вже зима. І також інженер - синоптик львівської метеорологічної станції ствердив, що громовиці у місяці жовтні в тому районі — рідкісне явище. Тільки він не розкрив його причини.

Тож розкриємо ту причину ми: такі явища у наших Карпатах і в нашому Прикарпатті постають внаслідок хижацького господарювання лісами, внаслідок того, що там з перших днів московської окупації без розбору їх вирубують, а вирубані площі не залісяють.

І наші нещасні люди, наші брати і сестри по селах та містечках Коломийського, Надвірнянського, Калуського, Долинського, Стрийського, Самбірського і інших повітів із тривогою споглядали на ті громовиці та зливи у віконця своїх хатинок, молились і просили Бога, щоб змилувався над ними і над їхньою поневоленою батьківщиною.

Д. П.

Директор державного банку у Греції творить новий уряд

Атени. — Король Константин прийняв димісію прем'єра Стефаноса Стефанопульоса і доручив складення нового уряду директорові грецького державного банку, 64-річному Йоаннісові Параскевопульосові, який прийняв цю місію. Уряд Стефанопульоса, що був при владі впродовж останніх 15-ох місяців, втратив парляментарну більшість, коли лідер консервативної партії, яка має 99 послів, відмовив йому дальшої підтримки, заявивши, що назрів вже час для підготови нових виборів. Параскевопульос був уже міністром в кількох попередніх грецьких урядах та був прем'єром надпартійного уряду, який приготовив був вибори у 1964 році. Припускають, що Стефанопульос має тайний пакт з колишнім прем'єром Ґеорґом Папандреу, що його король Константин примусив зголосити димісію, спротивившись його плянові перевести чистку у вірному королеві старшинському корпусі. Син Ґеорґа Папандреу, професор Андреас Папандреу, комунофіл, був політичним лідером тайної лівої організації старшин, які тепер відповідають за те перед військовим трибуналом.

На березі річки Черемош

На березі річки Черемош (Буковина) під час земляних робіт, проваджених робітниками Чорторийської цегельні, знайдено велетенську кістку мамута. Довжину вона мала понад два метри і завтовшки 20 сантиметрів.

Коли почали копати глибше, то натрапили на стійбище давніх людей, які жили в епоху палеоліту. В ті далекі часи люди займалися полюванням і мешкали в наземних житлах, зроблених із шкіри та кісток мамутів.

На місці стійбища були знайдені кам'яні знаряддя — різці і скребки, з яких мисливці виготовляли різні речі, та зброю з кісток і рогів.

Це вже третє пізнє стійбище на березі річки Черемош.

Сюди прибуде проводити розкопи археологічна експедиція з Ленінграду, — повідомляє кореспондент „Радянської України", в часописі з 3 грудня.

Іван Оліфер

4-ТА КИЇВСЬКА ЗАПАСНА БРИҐАДА

(Фрагменти спогадів)

(1)

Глибока трагедія інтернованої поляками Галицької Армії добігала свого кінця. Ще кілька днів, і останні стрільці лицарського галицького корпусу залишать проскурівські бараки.

Від'їжджають без ентузіязму, але серце у кожного з них радіє і швидше б'ється на думку, що вони незабаром зобачать рідні стріхи та обіймуть своїх найближчих.

Не сповнилась заповітна мрія українського народу. Ворог панує по обох берегах Дніпра. Не втримали українці своєї держави, програли Львів, Київ і всю Україну.

За ці гріхи перед Батьківщиною тепер так неславно довелося хоробрим недобиткам Галицької Армії, насунувши глибоко на очі стрілецькі шапки, вертатися додому через місця славних боїв за рідну землю, тепер окуповану ворогом. Верталися, не маючи певности, що ворог, замість пустити до рідних хат, не замкне за інші дроти.

Не всім у цих бараках, огороджених кільчастим дротом, зла чи добра доля стелила дорогу до рідної хати. Була тут купка наддніпрянців, здебільшого киян, що їх під час історичного походу на Київ і відходу з нього, хворих чи знесилених підібрала й заопікувалася ними Галицька Армія. Тяжку її долю ці наддніпрянці поділили до кінця, і до кінця свого життя будуть вдячними їй за ту опіку, яку вони виявили в критичний момент їхнього життя.

Під час реєстрації інтернованих галичан ми, наддніпрянці, подали правдиві дані про своє місце народження і замешкання в Україні. Коли оголошено, що всіх галичан будуть організовано по повітах свого замешкання відправляти додому, то про нашу долю нічого не згадали.

Перебуваючи у бараках, ми не мали змоги нав'язати зв'язок з діючою Українською Армією. Все ж таки про нас не забуто. Одного дня комендант табору покликав кількох з нас до своєї канцелярії і, докладно розпитавши, коли й при яких обставинах ми дісталися до Галицької Армії, натякнув, що незабаром наше становище зміниться на краще.

Чекаючи на це краще, ми цілі дні висиджували біля своїх бараків і з жалем поглядали на від'їжджаючих товаришів, аж котрийсь із нас зауважив на дорозі двох українських старшин, що прямували до брами. Це були генерали С. Кульжинський і В. Петрів. Вони пішли до команданта табору, і через якийсь час по бараках пролунав наказ: „Наддніпрянським галичанам вишикуватися біля канцелярії".

Після мого рапорту генералові Кульжинському польський командант урочисто проголосив, що наше інтернування скінчилося, і ми від цієї хвилини є вже вояками Української Армії.

Під час цієї церемонії число наддніпрянців значно збільшилося, але ніхто з нас і оком не моргнув. Так несподівано виявилося, що не всім галичанам доля постелила дорогу до рідної хати. Знайшлися між ними такі, що зареєструвалися як... наддніпрянці. Тепер вони почали ділити нашу долю, долю вояка Української Армії.

Справжнім святом для нас було те, що ми, коло двох сот вояків залишили остогидлі бараки і в одних із проскурівських касарень почали формувати Четверту Київську запасну бриґаду. Командиром бриґади призначено полк. Мишакова, начальником штабу — підполковника Воронова.

Перейшовши до цих касарень, у варварський спосіб знищених і забруднених московськими большевиками, ми дістали на якийсь час замість харчів чималу суму карбованців.

Після кількатижневого посту вояцтво стало перед проблемою: що купувати, щоб покищо обійтися без кухні.

Польська армія в той час отримувала у великій кількості провіянт, зброю і амуніцію з Франції і інших держав, а інтернованих галичан тримали надголодь. Доходило до того, що частину обіду на наступний день видавали звечора. Ця частина складалася з одного або й двох іржавих оселедців і маленького кавалка хліба. Ранком давали каву без цукру, а в обід по склянці каламутної бурди, що називалась зупою. Рідко коли було інакше.

Води до пиття у таборі чомусь не було. Щодня по обіді галичани тягли самотужки до міста польові кухні й привозили воду. Уже на брамі табору натовп спрагнених стрільців брав ту воду з „бою", і тому її більше розливали як випивали.

Базар у Проскурові був повний усякого добра, але купити те добро можно було лише за курсом польської марки. За одну марку раховано два українських карбованці. Але цю нашу валюту, „забезпечену" лісами, полями й надрами України, перекупки брали дуже неохоче. Все ж закупи були зроблені.

Улаштувавшись в касарнях, ми одержали однострої італійської армії, пошиті з темносірої бавовняної матерії.

Формування бриґади йшло приспішеним темпом. Усі заплановані частини дістали зброю російського зразка. Технічний курінь, до якого увійшли майже всі кияни з галицьких частин, дістав належний виряд і більше як 25 „двуколок" для його транспортування. Командиром куреня був пор. Мирошниченко.

Відділ польової жандармерії та інші запільні частини першими залишили Проскурів, влившися в дійову Українську Армію. До повного закінчення формування бриґади було ще далеко, а фронт швидко наближався.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ПОРА ВЕЛИКАЯ ЄСТЬ...

Вже тільки один тиждень відділяє нас від Нового Року, а з ним від закінчення цьогорічної збірки Національного Датку на Український Народний Фонд, який є єдиною фінансовою основою діяльности Українського Конґресового Комітету. Здавалось би, що вже в цей час зайво звертатися з заохотою чи закликами до нашої національної громади, щоб вона ще в ці останні дні сповнила свій громадський обов'язок й вислала свій даток до УККА. Здавалось би тому, що в цей пізній час повинні б усі громадяни і всі громадські установи мати за собою сповненою цю повинність. Але так не є й так раніше не бувало. Наш досвід каже, що ми постійно спізнюємося, або бодай припізнюємося. Все знайдуться якісь причини, щоб на пізніше відкладати невідкладні справи. Так бувало минулими роками, що єдиний місяць грудень приносив кругло одну третину цілорічної збірки, а останні дні грудня приносили не раз більше, як тижні, а то й місяці ранішого часу. Тому ще, хоч як пізно, востаннє в цім році пригадуємо нашим свідомим й жертвенним громадянам, що вже прийшли останні дні для виконання їхнього цьогорічного обов'язку.

Як досі, збірка проходить нормально. Другу декаду грудня закінчено збірку на УНФонд сумою понад 74 тисячі долярів. До минулорічного висліду збірки бракує ще точно дев'ять тисяч. Беручи до уваги, що кожен день грудня приносить кругло по тисячі долярів ми маємо підставу сподіватися, що цьогорічна збірка не буде меншою, як минулорічна. Але з минулого року знаємо, що зібрані гроші не вистачили на реалізацію багатьох важливих задумів УККА, що своєї черги ждуть важливі підготовані книжки, що дуже потрібні політичні й культурні акції не можуть бути реалізовані ізза браку грошей. Тому кличемо нашу громаду до збільшення своєї дотеперішньої жертвенности на цілі УККА й до зложення свого датку негайно, ще до кінця цього року. Також кличемо наші Відділи УККА та всі наші громадські установи, щоб вони допильнували, щоб у наших товариствах та громадах не залишився ніхто із свідомих громадян, який не склав би негайно свого датку. Треба тямити, що багато людей доброї волі треба допильнувати, щоб вони виконали свій власний намір. Наші установи, а зокрема Відділи УККА, обов'язані це зробити.

Говоримо про збільшення нашої жертвенности й підкреслюємо це. Адже годі, щоб загал громадянства (не винятки, бо вони все допустимі) третє десятиріччя платив ту саму суму на національний даток, не підвищуючи його, щоб не усвідомив собі, що це, що за його десятку міг виконати УККА 25 років тому, хіба в половині може виконати сьогодні. Тому наші громадяни повинні добровільно, з власної ініціятиви, підвишити свій даток, по змозі до 25 долярів. З тією метою посгали Конґресові Клюби громадян, які склали 25, 50 чи 100 долярів. З кожним роком росте число членів цих Клюбів. Минулого року було 26 „сотників", 74 „п'ятдесятників" і 312 „двадцятп'ятників". Під цю пору число членів Клюбів вже перейшло минулорічне число. Сподіваємося, що воно в ці останні дні значно зросте, а з часом, поза нечисленними винятками, всі платники національного датку включаться в цю конечну акцію.

Також треба сподіватися, що в ці гарячі останні дні наші громади будуть старатися здобути кращий вислід збірки й заняти в почесній табелі громад якнайкраще місце. В останнім періоді часу підвищили своє почесне місце наступні громади: Шикаго, яке вийшло на третє місце, Рочестер, Ню Бронсвік, Елізабет, Вашинґтон і Трентон, а до найкращих громад, які склали бодай $500, прибула громада Йонкерсу, підвищивши число цих заслужених громад до 28, тобто їх в цім році більше, яу було в році минулім. Стан цього змагання поміж громадами такий:

СПИСОК

Відділів УККА, які в 1966 році зібрали на УНФонд $500 і більше.

(від 4-го січня до 22-го грудня 1966 р.)

1. ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.		$8,403.99
2. НЮ ЙОРК, Н. Й.		
Ню Йорк Метрополітальний:	$6,199.00	
Бруклин:	1,268.00	$7,268.00
3. ШИКАҐО, Ілл.		$5,624.00
4. ДІТРОЙТ, Миш.		
Дітройт Метрополітальний:	$2,891.00	
Дітройт - Схід (ГЕМТРЕМК):	2,560.00	$5,451.00
5. НЮАРК - ІРВІНҐТОН, Н. Дж.		$3,129.00
6. ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.		$2,734.00
7. ГАРТФОРД, Конн.		$2,582.00
8. КЛІВЛЕНД - ПАРМА, Огайо		$2,264.00
9. СИРАКЮЗИ, Н. Й.		$1,895.00
10. БОФФАЛО, Н. Й.		$1,880.00
11. РОЧЕСТЕР, Н. Й.		$1,820.00
12. ЛОРЕЙН, Огайо		$1,677.00
13. БАЛТІМОР, Мд.		$1,375.00
14. НЮ ГЕЙВЕН, Конн.		$1,195.00
15. НЮ БРОНСВІК, Н. Дж.		$1,185.00
16. ЙОНҐСТАВН, Огайо		$1,170.00
17. МІННЕАПОЛІС, Мінн.		$1,097.00
18. ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж.		$ 864.00
19. ПАССЕЙК - КЛІФТОН, Н. Дж.		$ 851.00
20. ПІТТСБУРҐ, Па.		$ 802.00
21. БОСТОН, Масс.		$ 695.00
22. ВАШИНҐТОН, Д. К.		$ 645.00
23. ЧЕСТЕР, Па.		$ 632.00
24. ТРЕНТОН, Н. Дж.		$ 632.00
25. АМСТЕРДАМ, Н. Й.		$ 563.00
26. ЮТИКА, Н. Й.		$ 557.00
27. ЙОНКЕРС, Н. Й.		$ 525.00
28. ТРОЙ, Н. Й.		$ 506.00

В цей ювілейний Франківський рік наша громада спонтанно відновила звичай співати колишній другий національний гимн „Не пора", в якому згадується про велику пору перестати служити чужим інтересам, а стати на службу своїм. Така велика пора прийшла тепер на американських українців скласти, і то негайно, свій цьогорічний Національний Даток. Не проспім цієї пори!

Ярослав Падох, касир УККА

ПОСАДНИКОМ ЗАХІДНЬОГО БЕРЛІНУ СТАВ Гайнріх Альберц на місце Віллі Брандта, який став віцеканцлером і міністром закордонних справ в новому західньо-німецькому уряді Курта Кізінґера. Гайнріх Альберц є також соціял-демократом. Він повідомив берлінців, що комуністи не дали дозволу на відвідини західніми берлінцями своїх кревних і приятелів у Східньому Берліні в найближче Різдво. Комуністи зажадали визнання їхнього режиму в Східній Німеччині, а на такий шантаж — заявив Альберц — західньо-берлінське управління не могло погодитись.

Трентон, Н. Дж.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Трентонська українська громада гідно відзначила цьогорічні Листопадові Роковини, на програму яких зложилися: Торжественні Богослуження в намірення українського народу з Панахидами за поляглих Героїв Листопадових Днів, що їх відправлено при чисельній участі вірних у трьох місцевих українських церквах в неділю, 6-го листопада, Традиційний Листопадовий Апель Української Молоді згуртованої в молодечих організаціях Місцевого Осередку СУМА ім. полк. Є. Коновальця і станиці Пласту та Листопадова Академія, влаштована стараниям та силами місцевих мол. організацій: СУМА Пласту, ОДУМ, Студ. Громади та Української Православної Молоді при церкві св. Юрія Переможця, що відбулися 6 листопада.

Торжественні Богослуження відправили: в Українській катол. церкві св. свщм. Йосафата душпастирі цієї церкви оо. Теодозій та Осип Атаманюки і в українській правосл. церкві Пресвятої Тройці — настоятель о. Михайло Запаринюк мол. та в українській правосл. церкві св. Юрія Переможця — настоятель цієї церкви о. протопресвітер Филимон Кульчинський. У всіх церквах співали церковні хори, а душпастирі виголосили принагідні проповіді, присвячені Листопадовим Роковинам. Традиційним, Перше - Листопадовим Апелем Молоді — СУМА і Пласту командував станичний місц. станиці Пласту, пл. сен. мґр Ярослав Лабка, виголосивши коротке слово до зібраної молоді в числі понад 100 членів обох організацій та запрошених гостей. На цьому Апелі в залі парохії св. свщм. Йосафата, прочитано спільний наказ, присвячений Листопадовим Роковинам та відспівано стрілецькі пісні. Національним гимном закінчено цю імпрезу української молоді, що оце вже п'ятнадцять років рік-річно влаштовується в нашому місті.

Листопадова Академія відбулася в залі парохії св. Юрія Переможця при заповненій авдиторії. На її програму зложилися: американський гимн у виконанні Соні Івахненко з участю усієї молоді — членів вище згаданих місцевих мол. організацій. Доповідь про І-ше Листопада Христини Татомир, скрипкове сольо — Олега Скрипчука і Юрка Турчина при форт. супрводі Марійки Гафткович, деклямація — Маріянни Сакалош, сольоспів — Ніни Ляшенко і Соні Івахненко, співочий квартет дівчат ОДУД-у при форт. супроводі Івана Гущі і Тамари Парубченко та виступ новозорганізованого Хору й Оркестри Юного Сума під дир. Володимира Тритяка. Дохід із цієї вдалої імпрези, що відбулася під спільним патронатом місцевого Відділу УККА, — призначено на Фонд Допомоги Українським Інвалідам.

(юко)

НОВЕ ДОСЯГНЕННЯ ПРАВОСЛАВНОЇ ПАРАФІЇ

(В. О.) — 20 листопада українська православна парафія св. Тройці відзначила тут своє чергове досягнення — закінчення будови парафіяльного дому і спалення морґеджу на церкву.

Освячення нового будинку відбулося чином настоятеля парафії о. Багнівським в сослуженні духовенства з сусідніх парафій та в присутності багатьох гостей. Під час Богослужень співав парафіяльний хор, дириґентом якого довгі роки є п. Климук з Ню Йорку.

По полудні у власній парафіяльній залі відбувся святковий обід, на якому були присутні представники місцевих українських організацій: УККА, Союзу Українок Америки, Українського Нар. Дому, УНСоюзу і УРСоюзу, Пласту, Пластприяту, ОДУМ-у та інш. Були також заступлені сусідні православні парафії, в тому числі і парафія св. Покрови в Бріджпорті з її новим настоятелем отцем Кінзерявим - Пастуховим.

Офіційну частину обіду відкрив голова парафіяльної ради п. Антон Рихальський, передавши ведення програми п. А. Фалькові, який виконував обов'язки тостмайстра. З першим вітальним словом виступив настоятель парафії о. Багнівський. Він розповів про життя парафії, про її незначні недоліки і про великі доягнення, зокрема про придбання власного парафіяльного дому, який збудовано під керівництвом будівельного комітету в складі: В. Остапенко, А. Рихальський, Є. Сластен. Отець настоятель вручив двадцятьом членам парафії почесні Благословенні Грамоти Української Православної Церкви в Америці. Для багатьох з нагороджених, — це було заслуженою нагородою за їхню діяльність на користь Української Православної Церкви і своєї парафії.

Потім з привітаннями виступали представники громадських організацій, церковних громад і окремі особи. Промовці і всі присутні на обіді склали щирі пожертви на будівельний фонд парафії.

На закінчення офіційної частини відбулося спалення морґеджу. Цю символічну процедуру перевели: бувший голова парафіяльної ради п. Фалько, за головування якого взяли морґедж на будову церкви, теперішній голова п. Рихальський та секретар парафії п-ні М. Остапенко.

Коли почалася забава, настоятель парафії запросив духовенство на чай до свого нового і гарного помешкання в новозбудованому парафіяльному домі.

В УССР продовжується антирелігійна кампанія

Ню Йорк. (Пролог). — Партійний режим на Україні продовжує антирелігійну кампанію, яка виявляється в репресіях — арештах провідників і членів церковних громад і в судових процесах над ними. Наприкінці жовтня суд у Житомирі засудив на три роки ув'язнення двоє осіб — чоловіка Винника і жінку Андрусенко за ведення релігійного навчання, позбавляючи їх водночас права опікуватися власними дітьми. Під час судового процесу свідки ствердили, що підсудні Винник і Андрусенко провадили релігійну школу, в якій навчалося 15 дітей. Відбувалося навчання на підставі підручника, що його приготовила Андрусенко. Судили усіх, за статтею 138-ою, мабуть Адміністративного Кодексу, в якій іде мова про відокремлення Церкви від держави і школи.

Засуджені в житомирському процесі були членами автономної групи т. зв. „Руху ініціятивників", який виник серед баптистів. На з'їзді, що відбувався в днях 18-19 вересня 1965 р., вони оформили себе в нову секту — Раду Церков Євангельсько - Християнських Баптистів. Вимагаючи організованого навчання релігії для дітей, вільного видання та поширювання релігійної літератури, свободи релігійних практик і вільної діяльности церковних громад — нова секта протягом серпня-вересня 1965 року провела ряд церковних відкритих виступів у парках Києва, Львова, Запоріжжя й інших міст України і Казахстану. За навчання релігії дітей і молоді судили недавно також керівників баптистської секти в Чуваській АССР, присуджуючи їм по 3 роки ув'язнення. Із продовжуваних в УССР та в інших республіках СССР процесів виходить, що релігійні школи існують і діють вже довший час. Посилену кампанію й репресії у відношенні до них почав стосувати режим щойно з літа 1966 р.

ВІДЗНАЧЕННЯ І. СВІТА

Американське філателістичне Т-во, найстарша та найбільша організація філателістів в Америці, постановою свого правління від 30 вересня нагородила нашого земляка — Івана Світа дипломом досмертного члена. Він є членом від 1931 р. Секретарем цієї організації є його особистий знайомий Дж. Кларі з Каліфорнії. Т-во видає великий свій місячник.

І. Світ був членом українського філателістичного т-ва у Відні, що видавало свій журнал „Укр. Філятеліст", редактором якого був д-р К. Турин. Тут він є членом Укр. Союзу Філятелістів.

В 1935 р. І. Світ дістав диплом-нагороду на міжнародній виставці у Брюсселі за видання двомісячника — „Маньдж. Марочний Огляд", що виходив в Харбіні в англійській, німецькій та японській мовах та надрукував в нім японську статтю про укр. перші марки 1918 р. Виставка ця була зорганізована Міжнародною Федерацією Флателістичної Літератури.

Він співпрацював довгі роки з Д. К. Акаджі у дослідах над марками Маньджу-го, який був автором книжки про ці марки, виданої в Ню Йорку. Д-р Акаджі був также автором великої праці „400 літ японської дипломатії" та читав лекції на цю тему в Колумбійському Університеті.

І. Світ також співпрацював довгі роки з редакцією журналу „Чайна Кліппе", що був присвячений вивченню марок Китаю та Маньджу-го, співпрацював також з Г. Педерсеном, норвезьким філателістом, що довший час жив в Мукдені та був автором першої книжки про марки Маньджу-го.

І. Світові належить багато дописів в різній філателістичній пресі, як журналі „Стемпс" в Ню Йорку, „Австралійському Марочному місячнику" та ін. Він був кореспондентом журналу „Філателія", що виходив в Америці, та редактором якого був Д. Лідман, що тепер є редактором спеціяльного відділу в Ню Йорк Таймсі.

Окрема розвідка І. Світа була присвячена пошті в Монголії, що надрукована в лондонському журналі і є в бібліографіях спеціяльної літератури. Його авторству належить цикл статтей, присвячених вивченню перших видань марок Японії, 1871 - 1873 р.р.

На протязі 1936 - 1949 р.р. займався продажем марок для колекціонерів різних національностей, і через його руки перейшло немало досить рідких марок Китаю, зокрема з часів війни 1939-1947 р.р.

Н. Н.

Владика Ніл Саварин про окремі українські школи для українських дітей

Едмонтон. — Місцевий тижневик „Українські Вісті", повідомляє, що голова Ради сепаратних шкіл в Едмонтоні Бернард Фієн обіцяв уважно розглянути домагання едмонтонського єпископа Кир Ніла Саварина, який заявив, що для українських дітей, які ходять до сепаратних шкіл, треба створити централізовані школи українського обряду на терені українських парафій, щоб таким способом поправити релігійну освіту й виховання дітей. Минулого тижня едмонтонський Владика був запрошений на засідання Ради сепаратних шкіл. В Едмонтоні є 56 сепаратних шкіл, і в кожній з них є українські діти. Їхнє дотеперішнє релігійне виховання зовсім незадовільне, бо їх виховують у системі й дусі латинського обряду. „Надіюся, що слушні жалі батьків привернуть увагу членів Ради сепаратних шкіл" — сказав Владика Ніл.

Вимагають загострення законодавства про релігійні культи

Ню Йорк (Пролог). — У 8-му числі журналу „Радянське Право" за 1966 р. появилася стаття М. Голодного п. з. „Законодавство про релігійні культи потребує поліпшення". Автор завважує, що обов'язуючий тепер Адміністративний Кодекс (Розділ X), в якому йдеться про релігійні справи в УССР, затверджений майже 40 років тому, і потребує змін.

Голодний пропонує новий закон, який і надалі запевнював би „право кожного визнавати будь - яку релігію, або не визнавати жадної, з тим, що визнавання або невизнавання релігії не тягне будь-яких правообмежень і не дає ніяких переваг".

Після такої, на перший погляд ліберальної пропозиції Голодного слідує його дальша пропозиція про норми, які мають реґулювати діяльність релігійних об'єднань. Такі об'єднання мають бути реєстровані в органах державної влади, членство в них має бути добровільне з тим, що в ніякому разі не припускається в ньому членства неповнолітніх. Також запропоновані зміни в законі не дозволяють організувати і систематично провадити заняття по навчанню релігії неповнолітніх.

Такий проєкт удосконалення про релігійні культи, виглядає як загострення вже існуючих норм, про що свідчать останні переслідування і арешти віруючих людей в Україні.

У Вінзорі в Канаді в автобусовій катастрофі згинуло 8 дітей

Віндзор, Онтеріо. — 21-го грудня вантажне авто, яке везло 10 тонн піску, наїхало на шкільний автобус, в якому їхали 30 дітей, засипаючи їх піском, вбивши 8 дітей і 10 поранивши. Поліцисти та прохожі з трудом витягали дітей з піску з розбитого автобуса. Шкільні діти були у віці від 6-ох до 10-ох років. Пісок засипав автобус так, що на підлозі було дві стопи піску. Пісок сипався до автобуса через вибиті та поламані вікна і зі стелі та засипував наляканих дітей. Частина дітей могла втекти задніми вікнами. При рятуванні дітей не можна було вживати лопат, щоб не поранити дітей, що були засипані піском. До рятунку негайно з'явилися поліцисти та пожежники й лікарі. Допомагали в цій рятунковій акції і прохожі. Очевидець, який з'явився на місці катастрофи одну мінуту після нещастя, оповідає, як діти плакали й верещали, лежали скривавлені в автобусі. Одну дівчинку притиснула зламана стеля автобуса до сидження, і вона згинула на місці.

В Ню Йорку заарештовано жінку, яка в чотирьох клунках везла вогнепальну зброю

Ню Йорк. — На Міжнародному летовищі ім. Кеннеді заарештовано 30-літню жінку Луїзу Торесен, яка в трьох пакунках везла вогнепальну зброю. Вона залишила була свої клунки в бюрі на летовищі, де переховуться загублені і знайдені речі і прийшла їх пізніше відобрати. Один із працівників в цьому бюрі зауважив, що з одного клунка виставала частина зброї і повідомив поліцію. Коли пані Торесен прийшла відобрати свої клунки, її заарештовано. Коли відкрили ці пакунки, в них знайдено малий арсенал вогнепальної зброї: рушниці, вогнемети, пістолі, частини машинового кріса, набої до базуки та 1.352 бойові набої. Один пакунок був заадресований до Шикаґо, інші не мали місця призначення. Луїзу Торесен заарештовано за недозволене посідання вогнепальної зброї та за торгівлю зброєю між стейтами. Торесен живе в Туксоні в Арізоні. Також в її авті, запаркованому на летовищі, знайдено ще більше зброї. Її адвокат повідомив, що заарештована є матір'ю чотирилітньої дитини. Здогадуються, що ця зброя була призначена для таємного Товариства Мінутменів, яке є крайнє правим і готується до боротьби проти комуністів, якби вони хотіли взяти владу в ЗДА.

Нюарк, Н. Дж.

КОНЦЕРТ ТВОРІВ РЕЛІГІЙНОЇ МУЗИКИ

11-го грудня Хор Української Католицької Церкви св. І. Хрестителя після успішного концертового турне в Джерзи Ситі, Ню Йорку та Філядельфії, виступав у залі Мт. Вернон Скул в Нюарку.

На програму концерту зложилися твори релігійної музики, таких визначних композиторів, як Бортнянського, Гнатишина, Стеценка, Шеґедина, Купчинського та Адамса. Солідне опрацювання творів та їх виконання зустріла публіка прихильно та тепло. Дуже відрадним якищем є, що у хорі багато молоді, а це певна запорука дальшого його існування.

Як вияв вдячности та симпатії для церковного хору, проф. Цяпка, як голова Співочого Т-ва „Трембіта", вручив від згаданого хору, китицю прекрасних квітів.

Наприкінці мґр. І. Городиський від управи хору подякував всім виконавцям, солістам та акомпаніяторам за безкорисну співпрацю в хорі та вказав, що в цій великій жертві, що сьогодні передаємо на докінченя нашої церкви, є вклад кожного з нас з осібна. Спеціяльно дякував проф. Цяпці за слова признання і квіти, а солістам п-ні Ордасси Баранській — солістці Метрополітан Опери та п-нові Осипові Стецурі, за співпрацю з хором.

Хором дириґував п. Михайло Добош, а солістами виступили п-ні Зеновія Бундзяк — сопрано, Марія Леськів — арфа. Акомпаніювали солістам та хорові п-ні Галя Клим та Марта Цибик.

Н. Н.

Демократичні провідники розходяться в справі кандидатури Джансона в 1968 році

Вашинґтон. — Щоденник „Ню Йорк Таймс" перевів опитування в справі перевибору президента Джансона в 1968-му році і ствердив, що провідники Демократичної партії в 30-ох стейтах розходяться в цій справі. 43 відсотки опитуваних заявили, що краще було б, коли б Джансон не кандидував при найближчих президентських виборах, або не хотіли вже тепер схвалити кандидатуру Джансона, кажучи, що ще завчасно вирішувати справу кандидатури в 1968-му році. Але 57 відсотків опитуваних заявилися за те, щоб демократичним кандидатом був Джансон. Вони кажуть, що коли скінчиться війна у В'єтнамі, то популярність Джансона збільшиться, і він легко зможе виграти вибори в користь Демократичної партії. Ці демократи заявляють, що був би клопіт для демократів, коли б війна тривала під час вирішування справи кандидатури на президента. Але вони заявляють, що партія повинна стояти при боці Президента і тоді. Кореспонденти опитували голов Стейтових Демократичних Комітетів, стейтових урядовців, членів Демократичного Крайового Комітету та визначних демократів, які кандидували в цьому році, хоч і програли вибори.

З ДІЯЛЬНОСТИ МЕНОР ДЖУНІОР КОЛЕДЖУ

Цього академічного року, як і в чотирьох минулих роках, відбуваються на терені Коледжу академічні виклади і відчити, що своїм засягом і тематикою притягають увагу всього студентського складу. Відбуваються відчити два рази в місяці в середині дня, щоб забезпечити якнайширшу участь студенток. В 1963-64 академічному році доповідачами були українські професори з інших коледжів, які доповідали на теми, зв'язані з їхніми професіями під гаслом „Україна сьогодні"; в 1964-65 році темами доповідей були світові проблеми; минулого року на тему стастану християнської науки. Цього року відбулися вже доповіді на теми: вадцять доповіді на теми. двадцять юзі; доповідав з висвітлюванням особистого фільму з подорожі п. Ф. Масляр, що об'єктивно представив СССР, як країну з тоталітарним ладом і з великими обмеженнями в духовно-релігійному й побутовому житті. Далі слідували дві доповіди на релігійні теми: а) Етика Ейн Ренд і б) Англіканізм і Екуменізм та лекція на тему: Проблеми дітей американського-азіятського походження, яку прочитала пані Вольфзон.

Ці серії відчитів підвищують і поширюють рівень академічних зацікавлень студенток коледжу і збуджують інтерес до дискусій.

Позитивним явищем в житті коледжу є відвідини його визначними особами з дипломатичної чи академічної сфери. Відчувається тоді, що студентки горді зі своєї інституції і готові до посиленої діяльности для підвищення її рівня. Так минулого року гостем коледжу був панамський амбасадор до ЗДА, і п-і Ґренеґен, що особливо цікавиться освітою молодих жінок.

Цього року в жовтні відвідала коледж сеньйора Деруссі, професорка університету в Коломбо, де викладає психологію й математику. Вона є степендисткою Об'єднаних Націй з рамени ЮНЕСКО, що в співдії з жіночими організаціями різних країн, членів ОН, проводить акцію ліквідації неграмотности в поодиноких країнах. Сеньйора Деруссі, що має провести відповідні курси в Південній Америці, прибула до ЗДА на протяг семи тижнів для студій метод ліквідації неграмотности; вона поцікавилась сіткою освітніх станиць також на терені Філядельфії, де гостила її п-ні Стефанія Пушкар, голова Союзу Українок Америки, що є членом Національної Ради Жінок ЗДА і тим самим є зацікавлена виховними програмами ЮНЕСКО. Пані Деруссі в супроводі привітної і обізнаної сестри Міріям-Кляри з цікавістю оглянула приміщення коледжу, його модерну мовну лябораторію, бібліотеку, капличку, а також мешкання зі світлицею в українськім стилі з оригінальними різьбленими в дереві гуцульськими меблями. Вона отримала всі потрібні інформації про життя української громади в Філядельфії. Можна вважати, що використовування подібних нагод дають змогу коледжові сповняти його виховні і громадські обов'язки.

Окреме місце в житті коледжу займають гостинні виступи артистів і театральних груп. Так 8-го листопада на запрошення Дирекції Коледжу відвідала нашу інституцію відома театральна група „Американський Клясичний Театр" і виставила добрими професійними силами славну комедію В. Шекспіра „Буря". Характерний цей театральний ансамбль тим, що він перебуває ввесь час на обслузі вищих шкіл в Америці, а також поза її межами; клясичний театр знайомить студіюючу молодь з найкращими драматичними творами світової клясики.

Н. І. - П.

ПОЛКОВНИК БОРИС ШЕВЧЕНКО

(Спогади про неустрашимого борця за Україну)

Зійшлись ми вперше на Шлеську за польських часів. Були ми майже однолітки, обидва перейшли війну і полон. Він був в російській армії, а я в австрійській. Він боровся відтак за Україну, тоді, коли я сидів у Сибіру. Він теж сидів пізніше в таборах полонених, у Пикуличах і в Вадовицях. Зустрілися ми вже як вільні люди. Він з паспортом Нансена і з забороною поселитись чи виїжджати до Зах. України. Через те найшов притулок у зах. Польщі, одружився. Найшов собі дружину польку, так, як багато його побратимів, що їх доля була тотожна.

„Ваш дім буде польський, так як жінка. Ваші діти будуть поляками..." — докоряли ми Борисові. Він з обуренням заперечив. „Ніколи! Я Шевченко...! Мій дім буде український і мої діти будуть українцями!" І дійсно. Позволю собі забігти поперед і сказати, що не тільки з польки, до того й „мазурки", зробив він українку, але прекрасно виховав усіх п'ятьох доньок у патріотичному українському дусі і 4 з них (5-та ще в університеті) повидавав заміж за українців у Шикаґо, які в свою чергу виховують тепер своїх діток у тому ж дусі.

Мало того! Шевченко турбувався за своїх побратимів, що теж там жили з польками, і за їхніх дітей. Не було кращого опікуна для цих родин від Бориса. Він об'єднав усіх військовиків УНР, знайомився з їхнім життям і помагав їм не раз матеріяльно, при чому, бувало, випрошував датки від українців, що заробляли, і часто продавав картини військовиків (бо чимало з них були безробітні, то копіювали або малювали образи). Він старався рятувати національно їхніх дітей і заснував дитячий садочок, а потім шкілку. Сам він заробляв як аґент бєльської мануфактури. Приймав гостей гостинно, дарма, що в хаті було скупенько. Мав з ОУН секретні зв'язки, переховував у себе бойовиків, дарма, що „пшодовнік" поліції мешкав у тому ж домі. Пізніше спровадив до шкілки через інсп. Будза з Рідної Школи зі Львова п. Стефу Худик (згодом Бартків у Брукліні) і зі шкілки виросла школа, яка обслуговувала Сосновець, Челядь і Бендзін. Від 1937 р. став він головою Відділу У. Центр. Комітету з Варшави в Сосновці. Святкував у ньому з громадою Свято Незалежности і Шевченка, а заг. збори мусів відбувати в приявності польського поліцая. Зорганізував хор, світський і церковний, та дбав за церковні Служби Божі.

Так проходила нац. робота аж до р. 1939, коли то Гітлер почав війну з Польщею. Я вже в р. 1930 повернувся до Львова і зустрівся знову з Шевченком у 1939 році. Всі ми під проводом Бориса Шевченка станули до праці, збудувавши в Сосновці Українське Нац. Об'єднання, одиноку українську установу (крім гетьманської), дозволену німцями. Товариські зустрічі, доповіді, проби хорів, концерти, забави, а передусім щонедільні Богослужби відбували ми часто у великій власній домівці, а то й у залях, якщо імпрези були більших розмірів. Такими були вистави харківської опери, що з оркестрою і балетом поселилась якийсь час недалеко нас. Для неї брали ми театральний будинок. Ставили Травіяту, Ріґолетто, Мадам Батерффляй і інші опери або концерти. Радувалась душа, коли ми спостерігали, скільки молоді виросло за останній час під доглядом Шевченка, як вона разом з нами гуртувалась і діяла.

Вся ця робота була полякам відома і дратувала їх. Вони писали листи з погрозами, адресуючи їх до Шевченка. Був час, що з засідання в домівці ми, вертаючись, окружали побратима Бориса, готові до оборони. Йому поляки не могли зокрема простити, що його німецька влада шанувала, знаючи, яку ціну він мав серед українців і як йому за Польщі дошкуляли. Та хоч були погрози і сам він страждав від боляка в шлунку, він був найкращої думки і проводив нац. роботою. Багато означало те, що його дружина, Анна, опікувалась ним і своїми дітьми так, як не можна краще. Сама вона вивчала українську мову і вільно нею володіла.

Про життя пок. Шевченка на дальшій еміґрації, в Німеччині і в Америці, де був діяльний, не буду писати, бо там і тут жили ми далеко від Бориса і його родини. Зате хочу подати дещо про його військові часи і його вірну службу Україні.

Народжений на Кубані в хуторі Романовському 21 липня 1896 р., Шевченко був у 1-ій війні приділений до 2-го Кавказького Кубанського полку. Відзначений в боєвій розвідці на фронті був нагороджений 4-го і 3-го ступня Ґеорґієвським хрестом і медалями тих ступнів. Ранений в ногу під Сокалем у 1915 р., лікувався в київському шпиталі, пішов у школу прапорщиків і знов був висланий на фронт. Там застала його революція. В дивізії ген. Верещаґіна перейшла швидко „українізація" при співпраці Шевченка, тоді підпоручника. Був вибраний на делеґата на 1-ий Український Військовий З'їзд. Там, у Києві, вписався до Військ. Клюбу ім. Полуботка, а Військовий Секретаріят призначив його до запасного Куреня Богданівців. Але він мусів покищо повернутись на фронт і аж в кінці 1917 р. поїхав знову як делеґат на 3-ій Військ. З'їзд у Київ. Там він вступив до 4-го Богунівського полку і був приділений до кінної сотні як заступник командира. Цю сотню швидко кинено проти большевиків і вона стояла в боях з Муравьовим до половини січня 1918 р. вже під командою самого Шевченка. Хоч ранений осколком ґранати, він залишився в бойовому ладі і був зі своєю сотнею на Софіїській площі, коли проголошено 4-ий універсал.

В лютому 1918 р. Шевченко відійшов з Києва з іншими частинами армії. Ранений в руку їздив 2 тижні на возі, а згодом взяв участь в наступі на Київ. Там Шевченко дістався до кінної сотні 2-го Запорізького полку полк. Болбочана. Наступаючи в бравурній атаці на большевиків, на три чоти матросів під роз'їздом Тарнавський, кінна сотня порубала і взяла в полон їх більшість. У Полтаві бригада доповнилась і розгорнулась в дивізію (Запорізьку) та продовжувала наступ на Харків. Прочистивши Лівобережжя, сотня була скерована на Крим, беручи дальшу участь у боях. На відпочинок відійшла вона з полком до Мелітополя і там отримала вістку про Гетьманський переворот. Разом з Запорізькою дивізією, яка одна залишилась нерозброєна (крім кількох малих відділів), була сотня кинена на північно-східні кордони України, де весь час їх берегла, часто з запеклими боями з большевицькими загонами. Стягнена в резерву до Харкова перед самим упадком Гетьмана, Запорізький Кінний Дивізіон з ком. сотником П. Дяченком приймає назву кінного полку Чорних Запорожців уже за Директорії, а Б. Шевченко обіймає команду одної чоти. Полк переходить на Правобережжя в безупинних боях і потім переживає важку долю решток армії УНР. Перший Зимовий Похід, вписуючи останні, славні сторінки в історії свого завзяття в боротьбі за Державність, ідучи відтак в полон у Польщу.

Борис Шевченко відійшов з цього світу 16 жовтня 1966 року. Дві панахиди і похоронний Чин в Соборі св. Володимира відбулись у Шикаґо при великому здвизі громадян, а похоронений він був 21 жовтня в Бавнд Бруку, де я і інші приятелі мали нагоду Покійника попрощати. Відійшла від нас прегарна, характерна, патріотична і жертвенна Людина, вірна справам України до останнього віддиху.

В. Несторович

ІЗ ХРОНІКИ КЛІВЛЕНДУ

Після літнього вакаційного сезону пожвавилася громадська праця в нашому місті. „Рідна Школа" розпочала шкільний рік Службою Божою 12-го вересня. Понад 300 учнів заповнили шкільні кляси. Управа „Рідної Школи під головуванням д-ра Мичковського дбає про те, щоб якнайбільше нашої молоді було охоплено навчанням. Директор школи, п. О. Дуб, пильно працює з учительством, щоб нашій дітворі дати добре знання рідної мови та історії.

Розпочала навчання „Школа Українознавства" при Українській Православній Парохії. Директор школи п. М. Холдняк прикладає багато труду, щоб кожна дитина засвоїла собі мову й культуру своїх батьків.

Культурно-Освітнє Т-во, що опікується цією школою, дбає про те, щоб школа мала фінанси на покриття своїх витрат. В жовтні влаштовано баль з участю відомого нашого гумориста М. Понеділка. Поважний прихід з забави повністю призначено на потреби школи.

Українські Злучені Організації — Відділ УККА в Клівленді, влаштував 15-го жовтня цікаву дискусію, в якій представники чотирьох поколінь нашої еміґрації висказували свої погляди на громадську діяльність цих чотирьох поколінь у цій країні.

16-го жовтня Відділ УККА відсвяткував 110-ті роковини з дня народження і 50-ліття з дня смерти Івана Франка. Свято відкрив голова місцевого УККА п. С. Воляник, вказуючи на величезне значення літературної творчости І. Франка та її вплив на українське суспільство. На Свято запрошено доньку І. Франка — п. А. Ключко, яка виступила зі спогадами про свойого батька. Добрий реферат-монтаж про І. Франка, переплітаний деклямаціями, дав п. О. Новицький. Публіка з увагою слідкувала за змістом цього монтажу. Декляматорками були учениці „Рідної Школи" Ірка Сліпець і М. Новицька. Квартет бандуристів з Нюарку своїми милими голосами і грою на бандурах викликав щире захоплення публіки. Глибоке враження викликала рецитація „Прологу до Мойсея", що її гарно виконав д-р М. Дейчаківський.

День перед святкуванням Роковин жіночі організації 33-тий Відділ СУА, Окружна Рада СУА, Український Золотий Хрест, зустрічали п. А. Ключко бенкетом. Чистий прихід з вечері передано пані Ключко на Старечий Дім в Торонті, якого вона є головою.

23-го жовтня наша громада гостила в себе Дітройтський хор „Трембіта" під диригентурою д-ра Б. Кушніра та п. І. Филипова. Треба подивляти організацію хору під головуванням п. В. Дигдала та згідливу співпрацю обох диригентів. Концерт спонзорував місцевий хор ім. Т. Шевченка. Успіх матеріяльний і моральний — задовільний.

13-го листопада Асоціяція Укр. Унів. Професорів відбула в Клівленді Загальні Збори, на які явилося 17 членів. Головою Асоціяції обрано проф. д-ра Стерча. Вечором того ж дня члени Асоціяції зустрілися при вечері з громадянством Клівленду.

Кредитова Спілка „Самопоміч" відзначає цього року 10-річчя свойого існування. Вона впродовж того часу стала двомільйоновою установою. Своє десятиріччя розпочала кредитівка доповіддю проф. д-ро З. Л. Мельника на тему „Сучасні проблеми капіталового ринку". Після цікавої доповіді вив'язалася жвава дискусія і було багато запитань, на які доповідач давав вичерпні відповіді. Д-р З. Л. Мельник є професором економічних наук в університеті в Сінсінаті, Огайо.

Листопадові Роковини 20 листопада український Клівленд святкував більш урочисто, як попередніми роками. Активну участь взяла молодь. Відділ УККА в особах його голови С. Воляника та членів Управи пп. Ю. Яремкевича, І. Поповича, В. Камінського та М. Поглида доложили всіх старань, щоб Свято випало якнайкраще.

Свято розпочато американським гимном, що його відограла на фортепіяні учениця УМІ п. М. Баслядинська. Після вступного слова голови Відділу УККА, п. П. Лютий прочитав доповідь про Листопадовий Чин, насвітлюючи всі історичні моменти та їхнє підложжя.

Учениці Фортепіянової Студії п. С. Яремкович, сестри Зірка та Ксеня Дмитраківни з відчуттям відограли „Листопадову Суїту" дует на два фортепіяни. Зореслава Дмитрак з притаманною собі бравурою відограла ще Сонату Ґріґа. Виконання добре. Гра обох сестер вказує на добру школу, їх пильність та спосібність. Скрипковий дует Малу Симфонію В. Морета задовільно відіграли учні УМІ Н. Кавка та Ю. Макогін.

Д-р В. Боднар зачаровував слухачів своїм металічним баритоном, співаючи „Сунуться, сунуться хмари" та „Ой Дніпре мій, Дніпре".

Атракцією на святкуванні Листопадових Роковин був виступ артиста театрів Бродвею, та телевізії, уродженця Ню Йорку, п. Василя Шуста. Наш артист, що володіє добре українською мовою рецитував з глибоким відчуттям Олеся Бабія „Не говоріть" та Василя Симоненка „Лев". Обі ці поеми артист деклямував і по англійськи у власному перекладі. Як наддаток, на невгаваючі оплески захопленої публіки, В. Шуст рецитував „Заповіт" Т. Шевченка в дуже цікавій, своїй власній, оригінальній інтерпретації.

Свято закінчено відспіванням національного гимну „Ще не вмерла"...

Е. В.

Дітройт, Мич.

ВІДНОВЛЕННЯ ЛІТ.-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ

Близько 7 років минуло, як перестав працювати Укр. Літературно-Мистецький Клюб, маючи поважні заслуги в культурному житті цього міста. Брак його старались заповнити різні товариства й організації, зокрема Дискусійний Клюб на терені ОУА „Самопоміч", влаштовуючи доповіді на літературні, мистецькі, політичні та громадські теми, та патронуючи різним імпрезам.

Врешті Дітройт схаменувся. Скликана 25 листопада Метропол. Відділом УККА ширша громадська конференція в цій справі вирішила відновити Український Літ.-Мистецький Клюб та поширити круг його зацікавлення, змінивши його назву на „Культурно-Громадський Клюб".

І так постала на терені Дітройту нова українська установа (друга — це Комітет Громадської Єдности, заснований після доповіді Я. Гайваса 4 грудня ц. р.) Вона буде на окремому статуті під опікою того ж Митр. Відділу УККА. Обраний того ж дня провід відбув уже перше засідання в домі голови Е. Козака, де обговорено такі справи: перебрання архіву і майна Л.-М. Клюбу, зміна статуту, власна домівка і плян праці в найближчому часі. Згідно з цим пляном праці — буде це форум для плекання і вияву української культури, літератури, мистецтва, музики, громадського і політичного думання та товариських розваг.

На голову Клюбу вибрано відомого мистця Едварда Козака, застуцниками д-ра Витвицького, інж. В. Колодчина і дир. М. Мушинського; секретарями — Стефанія Стройч і В. Папіж, а в амер. мові А. Волкер, фінаси — М. Кунинський; члени: імпрезові — Е. Кордуба і Рома Дигдало, література — д-р С. Парфанович і Б. Нижанківський, письменники О. Зозуля, музика — д-р Б. Лончина, театр — К. Кривуцька, преса — В. Несторович. До Контрольної Комісії обрано д-ра І. Янчишина, С. Віхора і інж. Я. Зубаля, а до Тов. Суду — докторів В. Лисого, Д. Квітковського і О. Бойчука.

Першою імпрезою, що її фірмуватиме Культурно-Громадський Клюб, буде Вистава Образів Едварда Козака, влаштована в залі Комміуніті Арт Університету Вейн в днях від 8 до 13 січня 1967 року.

В. Н-вич

НОВИЙ ПЛАСТОВИЙ ДУХ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Новонабутий Пластовий Дім у Філядельфії став від хвилини посвячення центром пластового життя нашого міста. Відчувається, що існування власної домівки дало новий поштовх до праці пластовій молоді. Не проминув ще й місяць від відкриття Пластового Дому, а вже двері його відкрились вдруге для ширшого громадянства, щоб погостити на Пластовому вечері батьків та друзів пластової молоді 11-го грудня. Вечір влаштували спільно Пластова станиця і Пласт-Прият в залі Пластового Дому, яка була виповнена по береги.

Пластовий вечір мав виключно розваговий характер. Обійшлося без промов, привітів, апелів і подяк. Це була справжня невеличка пластова ревія, виконавцями якої була сама пластова молодь, та й то наймолодша. Старша пластунка Вава Бачинська, конферансьє, та акомпаніятори — старші пластуни Юрко Чайківський (піяно) та Андрій Саґатий (скрипка), які скромно заховалися за сценою — це були найстарші пластовим стажем та життєвим досвідом виконавці програми. Всі інші „актори" — пластові юнаки й новаки, із несподівано сильною перевагою чоловічого пола, бо в цілій програмі брало участь тільки четверо дівчат.

Програма включала гумористичний діялог у виконанні Олеся Лабуньки та Юрка Мельника, два народні танки: козачок, що його протанцювала пара маленьких танцюристів, Рая та Степан Гаврасі, та з неабиякою артистичною інвенцією відтворений Степаном Гаврасем дотепний чумак; дві гумористичні деклямації — „сальонового танцюриста" Олеся Лабуньки та маленької Наталки Турченюк, яка із знаменитою дикцією відтворила Завадовича „Доркову радіостанцію"; та акробатичні штуки у виконанні новака Павла Лукіяновича.

Атракцією вечора була оригінальна музична сценка „Пластовий дух", що її написав і підготовив член Пласт-Прияту, п Зенон Чайківський. У Філядельфії була вже не одна спроба творити діточий аматорський театр. Часто спроби ці супроводжувались неабияким розголосом і надіями, але звичайно розбивалися на першій-другій спробі, бо потасав солом'яний вогонь ентузіязму організаторів, бракло витривалости до праці. Тимчасом скромно і зовсім непомітно, безпретенсійно і якось по-родинному народився у філядельфійській пластовій станиці „домашній театрик Зенона Чайківського". Колишній пластовий виховник, та водночас бувший хорист Львівського Оперного Театру (від титулу актора цього театру він у своїй скромності відмовляється, хоч брав участь у невеличкій ролі навіть в історичній постановці першого українського „Гамлета") — Зенон Чайківський поєднав свою любов до молоді з любов'ю до театру, і ось уже кілька років працює з юнаками першого пластового куреня, та втішає публіку пластових вечерів оригінальними та дбайливо підготованими скечами.

„Пластовий дух" — простий своїм задумом, але його символіка зворушлива і близька кожному пластунові. В тексті добре збалянсовані патетика і гумор, і це рятує сценку від зайвої сантиментальности. Музичні вставки легкі й безпретенсійні, але вони спеціяльно для сценки скомпоновані автором, а не перероблені з якихнебудь „шляґерів". У виконавців помітні сліди впертої роботи режисера: їх видно вже й деяку „акторську рутину". У ролях прогульковців-пластунів виступали: Богдан Чайківський, гуртковий, Марко Тарнавський, гуртковий суддя, Андрій Максимович, прокурор прогулькового суду, Юрко Мельник, барабанщик і Ромко Процик, сурмач. Серця публіки здобула собі зокрема наймолодша трійка виконавців: Катруся Оранська в ролі „пластової кухні", Олег Прасіцький, що надав відповідний тон цілій сценці своїм „прологом", та Максим Тарнавський у титульній ролі „пластового духа".

Члени цього дитячого ансамблю повні юного захоплення та запалу до праці: їхній провідник вміє знайти з ними спільну мову і, сам захопившись ділом, вміє потягнути за собою і дітей. Цей домашній театрик не має амбіцій розростатись у справжній дитячий театр — але виховна праця ентузіяста театральної справи залишить свої сліди у характерах і світосприйманні молодих пластунів і буде їм приємним спомином на все життя. За те від батьків цієї молоді і від вдячної публіки пластового вечора належить п. Зенонові Чайківському признання і велике спасибі.

(-мрт-)

Д-р М. Грещишин — приятель молоді

Д-р Мирослав Грещишин, професор гінекології медичної школи при державному університеті в Боффало і академічний дорадник Української Студентської Громади, повернувся з подорожі на Далекий Схід.

За спонзорством Американської Академії Наук, д-р Грещишин взяв участь в дев'ятому Міжнародньому Конґресі Пістряка в Токіо, де 28-го жовтня виголосив доповідь з ділянки лікування пістряка ясшників. Місцева преса (Боффало Івнінґ Нюз) подала звіт про цю доповідь.

На запрошення Японської асоціяції гінекологів д-р Грещишин взяв участь в науковій конференції в Чіба 2-го листопада, де він дискутував методи квантитативного розпізнання гонадотропінів (гормони, що контролюють функцію статевих залоз). Опісля д-р Грещишин відвідав ряд університетів Японії, Формози, Гонґ Конґу і Філіппін, з якими він співпрацює в дослідах над пістряком.

Д-р Грещишин, крім дослідчо наукової праці, активний на суспільно громадському полі. Завдяки його наполегливій та успішній праці голови відділу Фонду Катедри Українознавства, — збірка фондів на терені Боффало добігає до кінця.

По раз четвертий Студентське Товариство Боффало, зуміючи оцінити вартість цього науковця, вибирає його як свого академічного дорадника. Завдяки його радам, студентська діяльність цієї громади змогла зайняти одно з передових місць в рямцях СУСТА, та здобути престиж, гідний похвали, серед студіюючої американської молоді при Боффальському Університеті. Доказом вмілости співпраці з молоддю є це, що за президентури Студ. Громади: Тадея Тарнавського, Романа Породька, Ярослава Сайкевича, та під сю пору Любомира Зобнева - Юрія Короля, рівень праці постійно росте в користь всього українського суспільства.

Українські студенти Боффала радіють, що зуміли знайти професора, зацікавленого їхніми активностями та проблемами, а що важніше, готового в кожній хвилині поспішити їм з поміччю.

Преса та Інформація
У.С.Т. Боффало

Галина Андреадіс вернулась до ЗДА з оперними контрактами з Европи

Ню Йорк. (І. К.) — Галина Андреадіс вернулась на Різдвяні свята до своєї рідні в Ню Йорку, привізши з собою багато умов, підписаних з різними оперними театрами в Західній Европі на її виступи там у 1967 році. Ці умови є найкращим доказом її величезного, як вона оповідає для неї самої надсподіваного успіху, що його вона мала впродовж свого кількатижневого перебування в Европі. Ось так, конкретно, вона має підписані умови, здебільша на три роки, для виступів в опері в Зальцбурзі в Австрії в опері „Аїда" Верді і таку саму умову на „Аїду" в оперному театрі у Лінці. У віденській „Фольксопері" вона має виступати у кількох еспанських операх, співаних еспанською мовою. У давній Королівській опері в Римі вона заанґажована на виступи в „Аїді" і „Масковому балі" Верді, а в славетній Ля Скаля в Міляно — у „Трубадурі". Крім тих виступів в оперних театрах вона має запевнені вже виступи на концертових естрадах. Всі вони мають відбутися в чотиримісячному періоді від березня до кінця червня 1967 року. Тепер наша артистка працює головно над вивченням оперових партій, що їх мусить співати — німецькою мовою. Загалом же вона співатиме мовами німецькою, італійською і еспанською. Заанґажування її до кількох великих оперних театрів в Европі хочби тільки на обмежений час у 1967 році, чи пак 1967-1970 рр. було не тільки успіхом, але й джерелом великих турбот — як наладнати родинне життя на двох континентах, бо ж у Ню Йорку вона має двоє дітей і чоловіка...

Літературний вечір Леоніда Полтави у Вашинґтоні

Старанням 78 Відділу СУА ім. О. Степанів у Вашинґтоні відбувся літературний вечір письменника Леоніда Полтави, на який прибуло 70 осіб, в тому ректор Семінарії о. д-р К. Бердар, о. проф. М. Войнар, проф. Р. Смаль-Стоцький, д-р М. Кушнір, визначні громадські діячі української столичної колонії, союзянки з Балтімору зі своєю головою п. Л. Лемішкою, а також чимало молоді - студентів. Вечір відкрила голова Відділу п-ні М. Скасків, розповівши про життя та творчість Л. Полтави. Зауважимо, що імпрезу розпочато молитвою, яку провів о. проф. Войнар.

Потім виступив Л. Полтава із словом на тему „Як постає твір?" Ілюстрував свою цікаву розповідь, не раз переплітану жартами, декількома віршами із збірки „За мурами Берліну", що вийшла 20 років тому та з інших збірок поезій. Уривки з його творів справді помистецькому виконали п-ні Дарія Гуляк - Кульчицька і студентка місцевого університету п-на Орися Пащак. До оригінальности вечора долучилося й те, що під час розповіді про працю над лібреттами до опер і дитячих оперет — ми чули з „тейпрекордера" уривки із записів, зроблених у різних містах під час вистав оперети сл. п. проф. В. Безкоровайного „Червона Шапочка", хорові пісні з комедії для молоді „Вовк у овечій шкурі", — музика проф. О. Стратичука, у виконанні „Театру у П'ятницю", під реж. В. Шашаровського, а також із драми „Актори", яку ставив в різних містах ЗДА реж. Б. Паздрій. Присутні гучними оплесками схвалювали ідею „Українськоі України," не раз висловлену в творчості Л. Полтави. Велике враження справила на присутніх ще не друкована п'єса „XXX": це філософський драматичний твір, скерований проти механізації людської душі в нашу добу. Автор коротко розповів про складну працю над лібреттами до опер. Новинкою вечора були уривки з лібретта опери „Анна Ярославна," муз. А. Рудницького, опери, яка наповнила гордістю серця слухачів.

По виступі письменника культ - освітня референтка Відділу п-ні Христина Пацлавська теплими словами подякувала гостеві і присутнім.

Потім відбулося товариське приняття, на якому голова Відділу п. М. Скасків сердечними словами попрощала письменника, який виїжджає з Вашинґтону, зрезиґнувавши з урядової праці в „Голосі Америки" та побажала найкращих успіхів в дальшій його творчій праці, вносячи тост на його здоров'я, а всі присутні відспівали грімке „Многая літа."

Ще довго присутні не розходилися, в сердечній, товариській розмові ділилися враженнями з незабутнього вечора та оглядали виставку творів Л. Полтави.

Тут ми ще раз щиро дякуємо поетові за його мистецьке, рідне слово і незламну поставу в боротьбі за Українську Державу.

Б. С.

Допоможім сплатити довг за будинок УВАН

Під таким заголовком 4 місяці тому в газеті „Свобода" та інших українських газетах був вміщений заклик проф. Г. Гагарина та було надіслано кілька сот звернень Академії з проханням включитись у число 130 осіб, які склали б пожертви чи безвітсоткові позички по 100 дол. кожний.

За час по 8 грудня 1966 року на заклик і звернення Академії відгукнулось 70 осіб з пожертвами і 8 осіб з безвітсотковими позичками по $100 кожний, разом відгукнулось 78 осіб.

За час від 10 листопада по 8 грудня 1966 року зголосились жертводавці по $100 (список ч. 6): 72. Мефодій Скрильник, Рочестер, 73. Анна і Михайло Кресо, Боффало, 74. Віталій Гарбер, Алябама, 75. А. М., Ню Йорк, 76. Федір Луців, Мінн., 77. Проф. Андрій Москаленко, Ню Йорк і 78. Проф. Леонід Бачинський, Клівленд.

Пожертви по $50 зголосили: інж. Орест Гладкий, Ню Йорк, проф. Іван Бакало, Ню Йорк і п. Олекса Мальченко, Огайо.

Крім того поступили одноразові пожертви від пп.: по $10.— : Юліян Лещинський, Ірвінґтон; Н. Д. Демко, Сіятел; Ігор і Марія Шевченко, Сіятел; д-р А. Пашківська, Ню Джерзі; Валентін Сіминцев, Вашинґтон, Д.С. $15: М. Пилипчак, Джерзі Ситі. $5. — Разом поступило готівкою за згаданий час $919.

В грудні 1966 року внесено Українському Народному Союзові в погашення боргу по позичці $750.00. По цій позичці залишається борг $5,750, та борг по безвітсотковим позичкам $2,264, разом решта боргу $8,034.

Управа Української Вільної Академії Наук у ЗДА висловлює щиру подяку жертводавцям, що відгукнулись, і просить прихильників української вільної науки допомогти Академії якнайскорше сплатити борг за будинок і зокрема посилити її тепер у зв'язку із закінченням 1966 календарного року. Жертводавців просимо взяти до уваги, що пожертви та внески на Академію, мають податкові пільги (Текс Екземпт) і дають право зняти ці суми із сум до оподаткування.

Адреса Академії:

Ukrainian Academi of Art and Sciences in the U.S., Inc. — 206 West 100th Street, N.Y., N.Y. 10025

Північні корейці вишколюють комуністичних пілотів у В'єтнамі

Сайґон. — Коло 20 північно - корейських інструкторів летунства вишколюють у Північному В'єтнамі пілотів совєтських машин МІҐ. Вони, мабуть, теж вилітають на літаках типу МІҐ в місіях проти американських бомбардувальників, що переводять налети над Північним В'єтнамом. Північно-корейський уряд давно заявив, що коли Південна Корея вишле своїх вояків проти комуністів до Південного В'єтнаму, то вони готові поспішити „братньому в'єтнамському народові" з допомогою. Покищо нема суходільного північно - корейського війська у Північному В'єтнамі ані на південно - в'єтнамському фронті, але з'явилась тільки летунська вишкільна місія.

ВІСТІ З ТОРОНТА

ДОПОВІДЬ о. МІНЕНКА. Українське православне братство св. Володимира в Торонті влаштувало 27-го листопада в катедральній залі доповідь о. Т. Міненка про екуменізм. Доповідач ґрунтовно подав відомості про походження слова екуменізм, історичний процес його розвитку та можливості застосування його в православній церкві. По доповіді відбулися запитання і дискусія.

ЗАСІДАННЯ УПРАВИ ОПДЛ. — 26-го листопада в залі Українського Дому при вулиці Кристі, відбулося засідання Головної Управи Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова. Вислухано звіти голови рид. Б. Гошовського і членів управи, передискутовано ряд важливих справ, зокрема справу імпрези двомісячника української книжки. В січні 1967 р. вийде з друку більша праця ОПДЛ, збірник статтей, 400 сторін. У пляні є видати хрестоматію дитячої літератури і антологію. Всі пляни ОПДЛ заслуговують на якнайбільшу і масову піддержку нашого громадянства.

ЗБОРИ „СОЮЗУ УКРАЇНОК". — 28-го листопада в залі Української Православної Громади, відбулися місячні збори Союзу Українок Канади, Відділу „Тризуб". Зборами проводила голова Степанія Олійник, секретарювала Оля Козак. На зборах обговорено ряд справ, що відносяться до допомоги в праці молодечого відділу СУМК, ТУС, церкви, літньої оселі. Доповідачками були: Анна Фіґус і Степанія Олійник, які повернулися з подорожі по Україні.

ВІДКРИТТЯ ІНСТИТУТУ. 22-го листопада відбулося врочисте відкриття Інтернаціонального Інституту, який був перенесений до нового власного і модерного дому при вул. Давенпорт Ровд. Відкриття дому довершив мін. І. Яремко, який перетяв символічну ленту, та виголосив змістову промову, підкреслюючи значення Інституту на шляху формування канадійської суспільности шляхом інтеґрації та співпраці етнічних груп, які приносили і приносять свій великий вклад у розбудову канадійського життя та його культури. Нові приміщення Інституту дадуть змогу ще краще розгорнути свою всебічну працю.

РАВТ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ. — Управа Спілки Українських Журналістів в Торонті заплянувала на 25-го лютого 1967 перший равт української преси. Програма равту, місце і докладний час будуть подані в найближчому часі.

НОВИЙ УСПІХ ХОРУ „ПРОМЕТЕЙ". — Чоловічий Хор „Прометей" під диригентурою мгр. В. Кардаша, при акомпаніяменті пані Марти Кравців - Барабаш мав величезний успіх 11-го грудня, коли велику Міську Залю Торонта - Мессей, заповнила численна українська громада Торонта та ентузіястично вітала і оплескувала кожню окрему точку виступу. По успішних виступах хору в ЗДА, та інших містах в Канаді, хор „Прометей" своїм концертом ще раз доказав, що в його виконанні українська пісня підкорює серця своїх і чужих. Хор став цінною мистецькою одиницею та гордістю українського суспільства.

50-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА о. М. ЦУРКОВСЬКОГО. — В цьому році сповнилося 50-років з дня Священства Всеч. о. Маркіянові Цурковському в Торонті. З цієї нагоди найближча родина Ювілята вшанувала свого Батька і Душпастиря в Торонті, а 11-го грудня колишні його парохіяни в Ґвелф, Онт. Ювілят, як довголітній душпастир і парох у рідному краю, на вигнанні, а опісля в Канаді, відзначається великими прикметами духа, ревности священика і щирим патріотизмом. Він все віддавав для Бога і України. Добрий проповідник, щирий любитель і опікун української молоді, 50 років сповняв свій відповідальний уряд у винограднику Христовому, як взірцевий священик - душпастир. Враховуючи його заслуги для нашої церкви і народу, наш Блаженніший Митрополит і Кардинал Кир Йосиф наділив Ювілята почесним достоїнством радника Митрополичої Консисторії, щирим привітом та Архиєрейським благословенням. Були привіти і побажання від всіх наших Єрархів, визначних осіб та велике число привітів духовних дітей - парохіян. Ці святкування Ювілята були святкуваннями не лише його особистими, але святкуваннями десяток різних парохій, з тисячами вірних. **В. Дідюк**

ІНДЕКС ЦІН В ЛИСТОПАДІ СТАНОВИВ 114.6 ВІДСОТКА

Вашингтон. — Індекс цін в листопаді цього року виносив 114.6 відсотка, на 0.1 відсотка більше, як в жовтні ц.р., і на 3.6 відсотка більше в порівнянні з листопадом в 1965-му році. В роках 1957-1959 пересічні кошти прожитку виносили 100 відсотків. Це значить, що від того часу кошти прожитку збільшилися на 14.6 відсотка. Мале збільшення коштів прожитку в листопаді ц.р. спричинило подешевшання харчів.

Рочестер, Н. Й.

КОНЦЕРТ ХОРУ „ДНІПРО"

Це вже вдруге в короткому часі Відділ Українського Конґресового Комітету в Рочестері запросив до нас на гостинний виступ велику мистецьку одиницю. Цим разом це був хор Дніпро з Клівленду.

В репертуарі хору є світські пісні давніших і сучасних українських композиторів, народні й церковні пісні коляди й колядки, — на чоловічий, жіночий і мішаний хори. Тому й можливості хору великі. Сама поява хору дуже мила: коло 70 осіб в елеґантних строях. Чоловічий у козацьких, жіночий у ясних, довгих сукнях, прикрашених вишивкою, мішаний у вечірніх строях, при чому голубий тон суконь дуже до лиця.

Хор незвичайно зіспіваний і зіграний з акомпаніятором. Диригент, Євген О. Садовський, спокійними рухами володіє хором, диригує без нот. Хор має свою „Молитву - Хорал", композицію Е. О. Садовського, яка як прелюдія до концерту, була намісці. З більших композицій продемонстрував М. Лисенка „Іван Підкова", та „Туман хвилями . . ." і Січинського „Лічу в неволі".

В „Лічу в неволі" і Гринишина „Вівці мої, вівці" сольо виконував Ю. Оришкевич, дуже добрий молодий співак. Інші солісти хору: О. Мороз, Ю. Полянський, Р. Пестик, З. Озерський, Р. Трешневський, О. Кондратенко — також гарно вив'язалися зі своїх завдань. В хорі є досить велике число молоді, що дуже приємно вражає глядача.

У „Туман хвилями лягає" друга частина виконана у занадто скорому темпі, не зробила враження перекликування двох хорів, а тільки одного великого форте. Програма була уложена з увагою на широку публіку: В'язанка УПА, Марш Дивізії, Вставай, Україно (дві останні Садовського), мелодійні пісні І. Шамо для жіночого хору, дві речі Е. Козака, хоч подумана як велика композиція, звучить якось непереконливо.

Жіночий хор запрезентував себе якнайкраще, і голосово й під оглядом динаміки. Солістка П. Якимців дуже, і дуже чистенько виконала нелегку вставку у „Гандзі", хоч можна оспорювати примінення соля якраз в цьому місці пісні. Було, якби відірване від цілости. Акомпаніювала хорові молода й чарівна своєю появою піяністка, п. Марта Савчак.

Публіка Рочестеру приймала поодинокі номери концерту спонтанними оплесками, а голова УКК п. В. Андрушин подякував хорові - амбасадорові української пісні за приїзд і ті гарні хвилини, які присутні пережили, слухаючи виконавців. Маленькі Маруся й Богдан Єйни, в гарних народних строях, піднесли виконавцям кіш квітів від вдячної громади Рочестеру. Від хору дякував публіці його голова п. Петро Гордійчук, зазначуючи, що хор без слухачів існувати не може, а слухачі потрібні зокрема молодим членам хору, які плекають українську пісню з любови до неї.

М. Є.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ І НАРОДНИЙ ФОНД

Збірка Народного Фонду УККА на біжучий рік закінчується 31 грудня ц. р.

На кожному з нас, членові українсько - американської спільноти, лежить важний обов'язок нашими щорічними добровільними датками на Народний Фонд, вдержати цю нашу одиноку, громадсько - політичну централю, тобто Український Конґресовий Комітет Америки, що якраз 25 літ несе вже цей нелегкий, але конечний для нас всіх обов'язок — боронити інтереси не тільки нашої українсько-американської спільноти, але силою обставин також цілости української справи і українського народу, що найшовся у важких умовинах совєтсько - російського режиму. УККА репрезентує нас і старається про наше добре ім'я, що його при всяких нагодах намагаються обчорнювати наші противники.

Ці і багато інших завдань і праць УККА вимагають постійно поважних фінансових засобів, що їх не дістає ні з яких інших джерел, а виключно від нас самих - поодиноких громадян і громадянок, платників національного датку та від своїх правних членів — організацій.

Зате дає УККА незалежність від всяких посторонніх впливів, що часто хотіли б звести діяльність УККА на неправильний, для нас некорисний шлях.

Якщо всі наложені на УККА завдання не можуть бути виконані негайно і в цілості, причина цього лежить в нас самих, бо не даємо цій нашій Централі тільки засобів, скільки вона потребує для виконування своїх конечних праць.

Тож не чекаймо, щоб хтось інший складав на нас датки. Кожний з нас повинен вплачувати в міру своєї фінансової спроможности свій річний даток на Народний Фонд УККА.

Використаймо цей місяць грудень і зложім тепер свій річний даток на Народний Фонд УККА. Переконаймо також своїх приятелів та сусідів, щоб вони не занедбали цієї нагоди і зложили його негайно, щоб наша Громада дала також свій гідний вклад.

Тільки таким способом уможливимо Українському Конґресовому Комітетові у його Ювілейному Році здійснити свої корисні для нас всіх задуми.

Не можемо нарікати на Український Конґресовий Комітет і на тих громадян, що добровільно взяли на себе тягар праці для нього, якщо ми не причинилися до збільшення і зміцнення його фінансової сили своїми власними датками.

Зголошуйтеся на збірщиків Народного Фонду УККА до Ліґи А. У. П., Відділу УККА в Шикаґо, де отримаєте відповідні повновласті і квитарі до переводження збірки на Нар. Фонд.

Складайте свій Національний Даток до рук пп. збірщиків, або до Канцелярії Ліґи А. У. П. при 841 Н. Вестерн — Евню, або шліть впрост до Централі УККА в Ню Йорку (302 В. — 13-та Стр.) Зложіть його обов'язково ще перед кінцем місяця грудня.

Цього вимагає наш національний обов'язок і потреба теперішнього часу! Це буде найкраща відповідь всім тим, яким УККА давно є сіллю в оці, зокрема комуністам, що давно хотіли б бачити його кінець.

І тим всім, що несвідомо, помагають розбити його.

Поможім УККА дістати цей гріш, без якого гарні пляни не можуть дочекатися здійснення, а критикам дає нагоду до різних нападів, хоч зі свого боку не уважають за відповідне пожертвувати свій даток на цю шляхетну і конечну для всіх нас ціль.

Зложім тепер, ще перед кінцем року, найкраще сьогодні свій Національний Даток.

Ліґа А. У. П. — Відділ УККА — Шикаґо.

У ПЕКІНҐУ ЗНОВУ ВІДБУЛАСЯ 100.000-на маніфестація, на якій прем'єр Чу Ен-лай повторив попередню комуно-китайську заяву, що китайські комуністи готові вислати проти „американських аґресорів" у В'єтнамі свої війська задля „остаточної перемоги" над ними.

П О Д Я К А

Оцим складаємо найсердечнішу подяку ВШановному Панові Докторові

БОГДАНОВІ ҐАРБОВСЬКОМУ

в Ютиці, Н. Й., лікареві нашої родини, — за Його довголітню, незвичайно дбайливу, совісну й безкорисну лікарську опіку над нашою покійною Найдорожчою Мамою, сл. п. ОЛЕНОЮ ДУРБАК. Щире українське Спасибіг!

РОДИНА

ҐУРТОК ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ „ПЛАСТПРИЯТ" в КЛІВЛЕНДІ

— запрошує —

Українське Громадянство Клівленду й околиць на

ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ

що відбудеться

в суботу, 31-го ґрудня 1966 року

в залі "SWISS HALL", 2710 Walton Avenue

Початок в год. 9-ій вечора

БУФЕТ В ЗАРЯДІ ПАНЬ ПЛАСТПРИЯТУ.

Темний стрій побажаний.

Карпатський Лещетарський Клюб НЮ ЙОРК

та запрошене ним

Товариство Українських Інженерів

— улаштовує —

в днях 14-15 січня 1966 на Союзівці

ЗИМОВУ ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ

для членів Клюбу та Товариства з родинами і запрошених ними Гостей.

Програма:

Субота, 14-го січня 1967 р.

Рано ЛЕЩЕТАРСЬКА ПРОГУЛЬКА на Ski — Minne, N.Y. (Lake Minnewaska при дорозі ч. 44).
7:00 веч. — СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ та МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА з участю панни **Христі БОДНАР** та панів: **Е. МАЛАНЮК, І. КЕРНИЦЬКИЙ** та **Л. МАЙСТРЕНКО.**
ЗАБАВА при ОРКЕСТРІ.

Неділя, 15-го січня 1967 р.

СЛУЖБА БОЖА в КАПЛИЦІ СОЮЗІВКИ
Санки, совги, стріляння.
Обід.

Приміщення просимо замовляти через Управу Союзівки.

UNA ESTATE SOYUZIVKA

Kerhonkson, N.Y. Tel.: (914) 626-5641

КЛЮБ КРУГЛОГО СТОЛА в НЮ ЙОРКУ
влаштовує в п'ятницю, 30-го грудня ц. р. о год. 7:15 веч. в залі Фрідомгауз, 20 Вест 40 вул. в Ню Йорку доповідь проф. В. Чапленка на тему: Національне питання на 5-му З'їзді Письменників України.

Різдвяний привіт з В'єтнаму

Усім Рідним, Знайомим, Пластунам і Пластункам, тенісовій і „союзівковій" Братії, Приятелям з Ютики й Коговсу — сердечно дякую за численні Різдвяні побажання і смачні пачки та бажаю Їм Усім з гумової плянтації у Дав Ченг —

Веселих Свят
і
Щасливого Нового Року!
ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Іван Роман Дурбак

ПОВІДОМЛЕННЯ Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 30-го ГРУДНЯ 1966 р.

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1966 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу, зокрема ті, які часто спізняються з висилкою вкладок, вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у П'ЯТНИЦЮ, 30-го ГРУДНЯ 1966 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

УКРАЇНЦІ!

ЩЕ ЛИШЕ ТИЖДЕНЬ ЗАЛИШИВСЯ ДО КІНЦЯ 1966 Р. ВИКОРИСТАЙТЕ ЦІ ОСТАННІ ДНІ, ЩОБ ВПЛАТИТИ ВАШ ЦЬОГОРІЧНИЙ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК ДО УНФОНДУ

НАШІ ДАТКИ ЦЕ ОДИНОКА ФІНАНСОВА ОСНОВА ВСЕБІЧНОЇ ПРАЦІ УККА!

Український Конґресовий Комітет Америки

Сл. п. СЕРГІЙ ЄФРЕМОВ

ген.-хор. Армії УНР, командант Народної Оборони „Карпатська Січ" — відійшов у Вічність.

Достойній Дружині і Родині нашого Ближчого Співробітника, висловлюємо глибоке співчуття.

Нехай Пам'ять про Покійного жиє на вічні часи.

ЧЛЕНИ КОЛ. УРЯДУ і СОЙМУ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Замість квітів на свіжу могилу заслуженого провідника Чортківської Землі

св. п. д-ра **МИХАЙЛА РОСЛЯКА**

складаю 100.00 долярів на Українську Вільну Академію Наук.

Вельмишановній Родині Покійного складаю найщиріші співчуття.

Д-р Омелян ДЕРІЙ

Замість вінця на домовину

бл. п. ПЕТРА БІҐУСА

колишнього Голови Надзірної Ради ОСК в Рогатині, Україна, помершого дня 28 жовтня 1966 року в Торонті, Канада, складають Його Друзі і Співробітники ОСК в Рогатині на Український Католицький Університет у Римі 50.00 долярів.

Повідомляємо Приятелів, Знайомих та Побратимів по зброї, що

В 40-ИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п. сот. ЮРІЯ ЛУКАЩУКА

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

буде відправлена

в суботу, 31-го грудня 1966 року

в Церкві ПОКРОВИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ
73 Washington Ave., Clifton, N.J.
о год. 10-ій дня

Горем прибита —
РОДИНА

Поява важливої педагогічної книжки

Велике є значення виховної проблеми, коли нам загрожує денаціоналізаційна стихія... Боротьба, щоб зберегти нашу молодь при своїому народі і при своїй св. Церкві, набирає щораз то більшого завзяття; але наші втрати, як це показують числа, є щоразу то більші.. Якщо й надалі матимемо на цьому важливому відтинку боротьби такі болючі втрати, то наш український національний організм зовсім вже послабне й завмре.. Якщо ми не прикладемо всіх наших зусиль і заходів, щоб рятувати наше молоде покоління, — то пізніше наша боротьба станеться подібною до боротьби Дон Кіхота, — боротьбою з вітряками.

Не забуваймо, що українська родина, українська школа і наша св. Церква — це три основні колони, на яких спірається будова на віру та за фізичне існування. Якщо під тиском денаціоналізації ці три стовпи вгнуться і заломляться, то вже ніяка сила не врятує нашої національної будівлі від упадку і цілковитої заглади. Тому, в кого дорогі діти, в кого добра воля і охота та почуття національного обов'язку, та всі, хто в Бога вірує, спішіть на рятунок загроженої греблі, бо її розривають бурхливі хвилі чужонаціонального океану.. Спішімся, бо буде запізно, бо знищить нас потоп, заллє весь наш національний зарібок, з храмами, народними домами, установами і т. д., і сліду по нас не залишиться.

На рідних землях йде смертельне змагання за нашу рідну мову, національну культуру, за св. Церкву і віру та за фізичне існування народу, то тим більшої ваги набирає український Пісмонт у вільному світі. Коли прийде хвилина повороту на вільну рідну землю — то з ким і з чим будемо вертатися, і який вклад пзринесемо в будову української держави?

В цьому нашому змаганні могутньою зброєю в наших руках є рідна книжка, а зокрема педагогічна література — і тому треба нам привітати появу цінної педагогічної книжки „Наші діти і їх виховання", пера проф. Володимира Мацькова, визначного педагога, суспільного діяча і колишнього борця за волю України.. Ця праця написана зі знанням психології дитячого віку та новітніх вимог педагогіки, буде добрим помічником усім батькам у їх важливій праці над вихованням своїх дітей, щоб їхні діти були свідомими і активними членами своєї св. Церкви та свойого народу, гідними наслідниками своїх батьків. Ця книжечка „Наші діти і їх виховання" повинна знайтися в кожному українському домі.

Проф. Іван Попель

Різдвяні імпрези в Шикаго

Є звичай нашого міста, що в передріздвяному часі кожного року деякі установи влаштовують різні імпрези, виставки, ялинки ітп. з участю різних національних груп.

В декотрих того рода імпрезах беруть також участь наші українсько - американські організації при помочі свойого членства і власними засобами.

В цьому році хочемо звернути увагу нашої Громади на слідуюче:

1. „Різдво довкола світу", — імпреза, що її влаштовує кожного року в грудні Музей Науки і Промислу в Шикаго з участю різних національних груп, в тому і української, з показом звичаїв Різдва різних національних груп у країнах їхнього походження.

В цьому році „Українське Різдво" відбулося в згаданому Музеї в суботу 17-го грудня в годинах пополудневих у театральній залі.

Українська Ялинка, виставлена в головному вході Музею протягом місяця грудня, до неділі, 1-го січня 1967.

Українські різдвяні страви подавалися гостям 17-го грудня в Кафетерії Музею, приготовані нашим жіноцтвом. Влаштуванням Українського Різдва в Музеї займається вже від ряду літ Союз Українок Америки, 22-ий Відділ в Шикаго, при співпраці деяких наших хорів і організацій. Треба звернути увагу, що Українське Різдво і українські різдвяні страви є незвичайно популярні не лише серед нашого громадянства, але і чужих, а українська ялинка є все предметом подиву завдяки мистецькій декорації.

2. „Ялинка різних народів світу" що її влаштовує в цьому році і на будуче — „Форд Сити", один із найбільших і наймодерніших „Шопінг сентрів" нашого міста в південно - західній стороні Шикаго, при 76-ій і Сісеро вулицях. Українську Ялинку у „Форд Сити" піднявся влаштувати Осередок СУМА ім. полк. Івана Богуна на Середньому Півдні Шикаго.

3. Виставка різдвяного печива: Цей показ різдвяного печива улаштовує в передріздвяному часі в місяці грудні, від часу до часу, Головна Публічна Бібліотека Шикаго, що міститься при вулицях Мишиґен - Рендолф - Вашингтон.

Українське різдвяне печиво підготовив п. Петро Петрушевський, відомий власник української пекарні „Лідія" при 2219 В. Потомек. Цю виставку можна оглядати до кінця грудня цього року. Вступ на всі ці імпрези безплатний.

Є побажаним, щоб наше громадянство численно відвідувало ці імпрези. Просимо також впливати на дільницеву пресу вашого місця замешкання, щоб вона містила згадки про ці українські різдвяні імпрези і покази, а витинки пересилати просимо до Канцелярії Ліги А.У.П. / 841 Норт Вестерн / для використання в нашій пресі і до архіву.

Посмертні згадки

МАРТА ЛУЦИШИН з дому Міколаєв, довголітня членка Т-ва Запорозька Січ — 363 Відд. УНС в Олієн, Н. И., померла 8 жовтня 1966 р. по довгій недузі на 71-му році життя. Покійна походила з с. Серики Долішні, пов. Рогатин, Зах. Україна. Полишила у смутку чоловіка і сестру Марію в Польщі. Похорон відбувся 11 жовтня 1966 р. з Укр. Кат. Церкви при участи родини, членів Відд. та приятелів на цвинтар St. Bonaventure.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа Відділу

ЛЮБА СОЛЯР, довголітня членка Б-ва св. ап. Петра і Павла — 383 Відд. УНСоюзу в Бриджпорті, Па., померла 9 червня 1966 року в лікарні у Філядельфії, Па., після затяжної недуги серця на 44-му році життя. Покійна народилася 8-го листопада 1922 р. в с. Панасівка, пов. Тернопіль, Зах. Україна, а до ЗДА прибула 1950 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Осипа, доньку Анну і сина Івана. Похорон відбувся до місцевої Укр. Кат. Церкви в Бриджпорті, а звідтіль на цвинтар св. ап. Петра і Павла, при численній участи рідних і приятелів, а головно союзовців.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа 383 Відділу

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 31-го ГРУДНЯ 1966 р.

ОЗОНЕ ПАРК, Н. И. Служба Божа за померших членів Товариства Вільна Україна — 200-ий Відділ УНСоюзу, буде відправлена 31 грудня 1966 р. о год. 9 рано в церкві Преч. Діви Марії, 97 Ave. — 87th St. в Озон Парку, Н. И. — Л. Балук, секр.

НЕДІЛЯ, 1-го СІЧНЯ 1967 р.

ШАРОН, Па. Річні збори 386 Відд. Т-ва Вільна Україна, о год. 1-ій по пол. в церковній залі Української Православної Громади, 375 Clark Street. На порядку нарад: вибір управи на 1967 рік, важні відділові справи. — Управа Відділу.

ШИКАГО, Ілл. Річні загальні збори 176 Відд. ім. Т. Шевченка о год. 2-ій по пол. в залі СУМА-ООЧСУ при 944 E. 93rd St. Проситься членів прибути на час. На порядку: вибір управи на 1967 р. та звіти з діяльности Відділу за 1966 р. Проситься членів вирівняти залеглі вкладки. — М. Остап, секр.

ПОНЕДІЛОК, 2-го СІЧНЯ 1967 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Річні збори Т-ва Запорозька Січ — 245 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Православної Церкви при 824 Adelin St. На зборах буде звіт управи, вибір нової на 1967 р. Після зборів перекуска. Проситься всіх членів прибути. — М. Мартиненко, секр.

НЕДІЛЯ, 8-го СІЧНЯ 1967 Р.

РОСФОРД, Огайо. Річні збори Б-ва св. Михаїла — 235-ий Відд. о год. 2:30 по пол., при 139 Валнут вул. Проситься всіх членів прибути на збори, щоб можна було вибрати нову Управу на 1967 рік. — Мих. Бобер, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Т-ва ім. Д. Вітовського — 375 Відд. о год. 12-ій дня в Укр. Клюбі при 847 N. Franklin St. На порядку дня: 1. Відкриття, 2. Відчитання протоколу з попердіх зборів, 3. Вибір предс. і секретаря, 4. Звіт уступаючої Управи, 5. Дискусія над звітами, 6. Звіт Контр. Комісії і уділення абсолюторії, 7. Вибір нової управи на 1967 р., 8. Внески і запити, 9. Закриття. Проситься прибути на збори. — В. Василюк, голова, І. Данківський, кас., П. Тарнавський, секр.

HAMTRAMCK, Mich. Місячні збори Т-ва ім. М. Шашкевича — 94 Відд. о год. 1-ій попол. в Укр. Дем. Клюбі при вул. 2376 Грилінг. Проситься всіх прийти на збори на час. Повідомляється членство, що від 1 січня 1967 року всі листи чи телефони звертатись до Т. Судоміра. Theodore Sudomir, 3083 Hanley Street, Hamtramck, Mich. 48212. Tel.: 873-6489. — М. Борискевич, рекр. секр.

ЧЕСТЕР, Па. Річні збори 352 Відд. ім. св. Арх. Михаїла, о год. 12-ій дня в приміщенні Укр. Кат. Амер. Клюбу, 2nd & Thurlow Sts. На порядку дня: звіти з діяльности Відділу, вибір нової на 1967 рік управи, актуальні справи. Проситься про чисельну участь. — Е. Мінчак, гол., Я. Щербак, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні і Річні звичайні загальні збори 270 Відд. Б-ва св. І. Хрестителя о год. 3:30 по пол. в УНДомі, 96 Фліт вул. На порядку: звіти членів Управи, звіт Контр. Коміс., вибір нової Управи на 1967 р. Просимо всіх членів прибути на означений час. — С. Островський, рекр. секр.

СУБОТА, 21-го СІЧНЯ 1967 р.

НЮ ЙОРК, Н.Й. Річні загальні збори 19 Відд. ім. Д. Галичина, о год. 3-ій по пол. в кацелярії предсідника Відділу адв. Романа Олесницького при 100 Друга евню в Ню Йорку. На порядку нарад: звіти уступаючої Управи, звідомлення делеґата про 26-ту Конвенцію УНС та вибір нової Управи Відділу на 1967 рік. — Р. Олесницький, предс., Р. Голіят, секр.

HAMTRAMECK, Mich. Річні збори 94-го Відд. ім. Маркіяна аШшкевича відбулися 11 грудня 1966 р., на якому була вибрана Управа Відділу на 1967 р., а саме: В. Туркевич, гол., Лозинський, заст. гол., М. Бориськевич, рек. секр., Т. Сидомір, фін. сек., Контр. Ком.: О. Кущак, В. Бориськевич, М. Кончак. Надзирателі хворих: П. Баворовський, С. Климек, Чайковський, А. Патра. До Прапорів: М. Кончак і Ковалик. До Укр. Конґ. Ком. Америки — М. Кунинський, І. Заблоцький. — М. Бориськевич, рек. секретар.

ТАРЗАН, ч. 5740. Буря на океані...

— Та Пізаррові трапилося нещастя — продовжував Хуан. — Бо під час повороту до Еспанії...

— Сильний шторм розігнав його маленьку фльоту... Один корабель відбився далеко від курсу...

— Коли море вспокоїлося, інки - невільники збунтувалися і понищили всю залогу на кораблі... крім одного моряка...